

Νόμος ΔΡΑΜΑΣ

ΑΔΡΙΑΝΗ	34
ΒΑΘΥΤΟΠΟΣ	34
ΒΩΛΑΚΑΣ	34
ΔΟΞΑΤΟ	37
ΔΡΑΜΑ	38
ΚΑΛΗ ΒΡΥΣΗ	41
ΚΑΛΛΙΘΕΑ	42
ΜΕΣΟΡΩΠΗ	44
ΜΕΣΟΧΩΡΙ	44
ΜΙΚΡΟΠΟΛΗ	44
ΝΕΥΡΟΚΟΠΗ	44
ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΣ	45
ΟΕΥΑ	47
ΠΑΓΟΝΕΡΙ	47
ΠΕΡΙΘΩΡΙ	48
ΠΕΤΡΟΥΣΣΑ	48
ΠΡΟΣΟΤΣΑΝΗ	49
ΠΥΡΓΟΙ	53
ΡΟΔΟΛΙΒΟΣ	53
ΧΩΡΙΣΤΗ	53

*Νόμος αναθεωρηθεί με
υπογραφή & φέρει ως τίτλο*

ΑΔΡΙΑΝΗ

ΑΜΑΝΑΤΗΣ ΠΑΣΧΑΛΗΣ

Ο Πασχάλης Αμανάτης από την Αδριανή του Νομού Δράμας στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα υπηρέτησε ως Οπλίτης της ομάδας ενόπλων της Αδριανής. (Ανεστοπούλου, *ό.π.* τ. Γ', σ. 490. Βασιλείου Πασχαλίδη, *Η Δράμα 7000 χρόνια: Μελέτες για την πόλη και την περιοχή της: Προϊστορία – Ιστορία – Πολιτισμός*, Δράμα 1997, σ. 162. Τριάρχη, *Ιστορία της Δράμας*, Δράμα, σ. 324)

ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ

Ο Θεοχάρης Ανδρούτσος γεννήθηκε στην Αδριανή του Νομού Δράμας και ήταν μέλος της ένοπλης ομάδας εκδικητών της Αδριανής. (Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 490. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 324)

ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

Ο Χρήστος Ανδρούτσος καταγόταν από την Αδριανή της Δράμας και έδρασε ως μέλος της ομάδας ενόπλων εκδικητών της Αδριανής. Είχε επίσης μετατρέψει το σπίτι του σε εκπαιδευτήριο των νέων στα όπλα. (Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 490. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 324)

ΒΑΣΣΟΣ (ΝΤΙΝΑΣ) ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος (Ντίνας) Βάσσος καταγόταν από την Αδριανή της Δράμας και έδρασε ως μέλος της ομάδας ενόπλων εκδικητών της Αδριανής. (Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 490. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 324)

ΓΚΟΥΖΙΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Γκουζίκης γεννήθηκε στην Αδριανή και υπηρέτησε ως Οπλίτης της ομάδας ενόπλων της Αδριανής. (Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 490. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 324)

ΚΑΡΑΜΗΤΡΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ο Αθανάσιος Καραμήτρου γεννήθηκε στην Αδριανή του Νομού Δράμας και ήταν μέλος της ένοπλης ομάδας εκδικητών της Αδριανής. Επιπροσθέτως σημείωσε δράση οπλαποδόχου και ανταρταποδόχου. (Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 490. Πα-

σχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 324, 325)

ΛΟΥΚΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Ο Αλέξανδρος Λουκάς καταγόταν από την Αδριανή της Δράμας και έδρασε ως μέλος της ομάδας ενόπλων εκδικητών της Αδριανής. (Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 490. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 324)

ΝΤΕΚΗΡΤΑΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο Γεώργιος Ντεκηρτάλης από την Αδριανή της Δράμας ήταν μέλος της ένοπλης ομάδας εκδικητών της Αδριανής. Επίσης έδρασε ως οπλομεταφορέας. Τέλος το 1907 κατατάχθηκε στο σώμα του καπετάν Δούκα. (Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 490. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 324)

ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ

Ο Αλκιβιάδης Παπαχρήστος από την Αδριανή του Νομού Δράμας στη διάρκεια του Αγώνα διετέλεσε ταμίας της Επιτροπής Αμύνης της Αδριανής. (Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 490. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 324)

ΣΑΜΑΡΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Σαμαράς καταγόταν από την Αδριανή του Νομού Δράμας και κατά τη διάρκεια του Αγώνα διετέλεσε πρόεδρος της Επιτροπής Αμύνης της Αδριανής. (Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 490. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 324)

ΤΣΕΛΙΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Ο Αλέξανδρος Τσέλιος γεννήθηκε στην Αδριανή του Νομού Δράμας και στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα χρημάτισε γραμματέας της Επιτροπής Άμυνας. (Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 490. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 324)

ΒΑΘΥΤΟΠΟΣ

ΙΜΠΡΙΣΙΜ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

Ο Αντώνιος Ιμπρισίμ καταγόταν από τον Βαθύτοπο. Το 1905 σφαγιασθηκε από Βούλγαρους κομιτατζήδες. Λίγο καιρό

πριν απήγαγαν τον γιο του και ζήτησαν λύτρα για την απελευθέρωσή του 100 λίρες. Μόλις τους τα έδωσε τον άφησαν ελεύθερο, αλλά λίγο καιρό αργότερα ξαναήρθαν εκβιάζοντας πάλι για το ίδιο ποσό. Μην έχοντας να τους πληρώσει, αναγκάστηκε να δανειστεί για να σώσει τη ζωή του παιδιού του. Εν τέλει η καταβολή των λύτρων συνοδεύτηκε από με την άγρια σφαγή και των δύο. (Κουζούλη Στάθη, *Ιστορία του Βαθύτοπου Νομού Δράμας*, Δράμα 2004, σσ. 86, 87)

ΙΜΠΡΙΣΙΜ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ο Θεόδωρος Ιμπρισίμ γεννήθηκε στον Βαθύτοπο και ήταν γιος του Αντωνίου Ιμπρισίμ. Απήχθη δύο φορές από Βούλγαρους κομιτατζήδες και μετά τη δεύτερη καταβολή των λύτρων από τον πατέρα του σφαγιασθηκαν και οι δύο κοντά σε ένα δάσος. (Κουζούλη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΒΩΛΑΚΑΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο Νικόλαος Βαγγέλης γεννήθηκε στον Βώλακα και στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα έδρασε ενισχύοντας τη δράση των διαφόρων ανταρτικών σωμάτων. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΜΕΝ

Ο Γεώργιος Άρμεν καταγόταν από τον Βώλακα της Δράμας και κατά τη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα ενίσχυσε τα ελληνικά ανταρτικά σώματα. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164)

ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Ν.

Ο Ν. Ευαγγέλου γεννήθηκε στον Βώλακα και στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα έδρασε ενισχύοντας τη δράση των διαφόρων ανταρτικών σωμάτων. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164)

ΖΙΡΓΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Ζίργας γεννήθηκε στον Βώλακα και στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα έδρασε ενισχύοντας τη δράση των διαφόρων ανταρτικών σωμάτων. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164)

ΚΑΒΑΖΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο Νικόλαος Καβάζης καταγόταν από τον Βώλακα της Δράμας και κατά τη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα ενί-

σχυσε τα ελληνικά ανταρτικά σώματα. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164)

ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ (ΜΑΥΡΟΔΗΣ) ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο Γεώργιος Καραγεώργου ή Μαυροδής καταγόταν από τον Βώλακα της Δράμας και έδρασε ως Οπλίτης. (Επετηρίς, *ό.π.*, α. 1374. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 325. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164)

ΚΟΥΠΤΣΙΟΣ ΑΡΜΕΝ

Ο σλαβόφωνος Άρμεν Κούπτσιος γεννήθηκε στον Βώλακα το 1885. Όταν γνωρίστηκε για πρώτη φορά με τον καπετάν Νταή κίνησε τις υποψίες του τελευταίου εξαιτίας των λίγων ελληνικών που γνώριζε. Πάρα ταύτα, ο Νταής πείστηκε για το αγαθό των προθέσεών του και τον απέστειλε δάσκαλο στην Προσοτσάνη με ψευδώνυμο. Η προσφορά του στον Αγώνα υπήρξε μεγάλη. Η 13μελής ομάδα του συνεπλάκη με Βούλγαρους κομιτατζήδες και με τουρκικά αποσπάσματα αρκετές φορές. Συνέδραμε στην εξόντωση του κομιτατζή Πάνωφ Κιάσεφ. Συνεργάστηκε στενά με τον Μητροπολίτη Δράμας Χρυσόστομο Καλαφάτη (μετέπειτα Εθνομάρτυρα Σμύρνης) επιτυγχάνοντας επικίνδυνες αποστολές και με τους καπετάνιους Τζάρα και Δούκα.

Στις 2 Ιουλίου 1905 συνελήφθη από τουρκικό απόσπασμα κατά τη διάρκεια

πολεμικής επιχείρησης κατά του αρχικομιτατζή Πλάτσεφ με τους συντρόφους του Νάκο Βογιατζή από την Προσοτσάνη και Πέτρο Μάντζιο. Παρά τις ανακρίσεις των τουρκικών αρχών δεν ομολόγησε τίποτα από όσα γνώριζε. Έτσι εστάλη στη Θεσσαλονίκη για να δικαστεί. Το ελληνικό Προξενείο δωροδόκησε εις μίτην τον φύλακα για να συνδράμει στην αποφυλάκισή του. Έγινε όμως και δεύτερη προσπάθεια απαγωγής του, η οποία προδόθηκε και εκείνη. Απηγχονίσθη στην κεντρική πλατεία της Δράμας στις 14 Σεπτεμβρίου 1905 (κατ' άλλους το 1908). Κατά την πρώτη βουλγαρική κατοχή (1916) οι Βούλγαροι συνέλαβαν, βασάνισαν και δολοφόνησαν τον γέρο πατέρα του (τον γιο του Προκόπιο κατά άλλη πηγή) πετώντας τον σε κάποιο ξεροπήγαδο και κατά τη δεύτερη (1941) έκαψαν τον πλάτανο όπου είχε απαγχονιστεί για να λησμονήσει ο λαός της Δράμας την ηρωική θυσία του. Στο ίδιο σημείο ανηγέρθη ο ανδριάντας του, όπου βρίσκεται μέχρι σήμερα. Στη μνήμη του έχουν αφιερωθεί και δημοτικά τραγούδια. Μετά την απελευθέρωση αναγνωρίστηκε ως Πράκτορας Γ' τάξης.

(Αρχείο ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Κ-746. Τσελεπίδη, Τηλεμάχου. *Δράμα: Από τον Μύθο στην ιστορία: Ηδωνίδα γη και Πρασιάδα λίμνη*, εκδόσεις Κυριακίδης, Θεσσαλονίκη, 1995, σσ. 278-288. Αγγελική Χ. Κιούρτση Μιχαλοπούλου, «Πέτρος Μάντζιος ή Μαυροδής: Ένας Μακεδονομάχος από το Βώλακα Δράμας», *Γ' Επιστημονική Συνάντηση: Η Δράμα και η περιοχή της: Ιστορία και Πολιτισμός*, Δήμος Δράμας, σ. 564)

Δήμος Δράμας, σ. 564. Τριάρχη, *ό.π.*, σσ. 251, 254, 255)

ΚΟΥΠΤΣΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

Ο Προκόπιος Κούπτσιος γεννήθηκε στον Βώλακα και στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα έδρασε ενισχύοντας τη δράση των διαφόρων ανταρτικών σωμάτων. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164)

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο Γεώργιος Κυριάκου καταγόταν από τον Βώλακα του Νομού Δράμας και στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα έδρασε ενισχύοντας τη δράση των διαφόρων ανταρτικών σωμάτων. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164. Αγγελική Χ. Κιούρτση Μιχαλοπούλου, «Πέτρος Μάντζιος ή Μαυροδής: Ένας Μακεδονομάχος από το Βώλακα Δράμας», *Γ' Επιστημονική Συνάντηση: Η Δράμα και η περιοχή της: Ιστορία και Πολιτισμός, Δήμος Δράμας*, σ. 564)

ΛΕΠΙΔΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ο Θεόδωρος Λεπίδας καταγόταν από τον Βώλακα του Νομού Δράμας και στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα έδρασε ως Οπλίτης στην ένοπλη ομάδα που συγκροτήθηκε για την προστασία του Βώλακα.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164. Αγγελική Χ. Κιούρτση Μιχαλοπούλου, «Πέτρος Μάντζιος ή Μαυροδής: Ένας Μακεδονομάχος από το Βώλακα Δράμας», *Γ' Επιστημονική Συνάντηση: Η Δράμα και η περιοχή της: Ιστορία και Πολιτισμός, Δήμος Δράμας*, σ. 564)

ΜΑΝΤΖΙΟΣ ΠΕΤΡΟΣ

Ο Πέτρος Μάντζιος γεννήθηκε στον Βώλακα στις 18 Μαΐου του 1883. Ασκούσε όπως άλλωστε και η πλειοψηφία των κατοίκων του χωριού του, το επάγγελμα του κτηνοτρόφου. Η εθνική του δράση ξεκίνησε πριν ακόμα από την έναρξη του Μακεδονικού Αγώνα στα 1898, οπότε έφυγε από τη γεννέτειρά του και κατέβηκε στη Δράμα, από εκεί πήγε στην Προσοτσάνη και εν τέλει κατέληξε στις Σέρρες. Από το 1898 ως το 1900 έδρασε στις πόλεις και μετά ανέβηκε στο βουνό. Ανήκε στην ένοπλη ομάδα του Βώλακα από τη συγκρότησή της από τον τότε Μητροπολίτη Χρυσόστομο. Από το 1903 ως το 1908 υπηρέτησε στο σώμα του καπετάν Τζάρα ως οδηγός. Επιπλέον δραστηριοποιήθηκε και στο σώμα του καπετάν Δούκα, καθώς συμμετέχει στην απελευθέρωση του Πραβίου (Ελευθερούπο-

Η κεντρική πλατεία της Δράμας σε φωτογραφία του Μεσοπολέμου. Εικονίζεται ο πλάτανος που κρεμάστηκε ο Άρμεν Κούπτσιος.

λη) στις 29 Οκτωβρίου του 1912. Το 1915 νυμφεύθηκε την Αναστασία Σέτρελη και εγκαταστάθηκε στο Παλαιοχώρι του Νομού Καβάλας. Στη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου αναγκάστηκε να φύγει και να εγκατασταθεί στην Τσατάλτζα για να σώσει τη ζωή του από τους άνδρες των βουλγαρικών αρχών κατοχής, αλλά δυστυχώς συνελήφθη με τους Τσαταλτζινούς και οδηγήθηκε σε τάγμα εργασίας στη Βουλγαρία. Κατόρθωσε να επιζήσει, αλλά κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο συνελήφθη εκ νέου από τις βουλγαρικές αρχές κατοχής, λόγω του παρελθόντος του ως Μακεδονομάχου, και οδηγήθηκε στις φυλακές της Ελευθερούπολης. Απεβίωσε στο Παλαιοχώρι στις 12 Δεκεμβρίου του 1958.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164. Αγγελική Χ. Κιούρτση Μιχαλοπούλου, «Πέτρος Μάντζιος ή Μαυρουδής: Ένας Μακεδονομάχος από το Βώλακα Δράμας», *Γ΄ Επιστημονική Συνάντηση: Η Δράμα και η περιοχή της: Ιστορία και Πολιτισμός, Δήμος Δράμας*, σσ. 552-557)

ΜΑΝΤΖΟΣ Σ.

Ο Σ. Μάντζος γεννήθηκε στον Βώλακα της Δράμας και κατά τον Μακεδονικό Αγώνα έδρασε παρά τω πλευρώ των Ελλήνων ανταρτών.
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164)

ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Μαρκόπουλος καταγόταν από τον Βώλακα της Δράμας και έδρασε ως μέλος της Επιτροπής Αμυνας του χωριού του.
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164)

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο Νικόλαος Μαυρουδής καταγόταν από τον Βώλακα της Δράμας και κατά τη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα βοήθησε τα ελληνικά ανταρτικά σώματα.
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164)

ΜΙΧΑΛΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ

Ο Άγγελος Μιχάλας γεννήθηκε στον Βώλακα της Δράμας και κατά τον Μακεδονικό Αγώνα έδρασε παρά τω πλευρώ των Ελλήνων ανταρτών.
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164)

ΜΠΟΣΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο ιερέας Δημήτριος Μπόσκος καταγόταν από τον Βώλακα του Νομού Δράμας και στη διάρκεια του Αγώνα είχε χρηματίσει μέλος της Επιτροπής Αμύνης. Επί-

σης έδρασε ως αγγελιοφόρος και κομιστής της μουσικής αλληλογραφίας.
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164. Αγγελική Χ. Κιούρτση Μιχαλοπούλου, «Πέτρος Μάντζιος ή Μαυρουδής: Ένας Μακεδονομάχος από το Βώλακα Δράμας», *Γ΄ Επιστημονική Συνάντηση: Η Δράμα και η περιοχή της: Ιστορία και Πολιτισμός, Δήμος Δράμας*, σ. 564)

ΜΠΟΣΚΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Μπόσκος γεννήθηκε στον Βώλακα και στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα έδρασε ως Οπλίτης της ομάδας που είχε συγκροτηθεί για την προστασία του Βώλακα από τους κομιτατζήδες.
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164. Αγγελική Χ. Κιούρτση Μιχαλοπούλου, «Πέτρος Μάντζιος ή Μαυρουδής: Ένας Μακεδονομάχος από το Βώλακα Δράμας», *Γ΄ Επιστημονική Συνάντηση: Η Δράμα και η περιοχή της: Ιστορία και Πολιτισμός, Δήμος Δράμας*, σ. 56)

ΜΠΟΣΚΟΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ

Ο Σταμάτιος Μπόσκος καταγόταν από τον Βώλακα του Νομού Δράμας και στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα έδρασε ενισχύοντας τη δράση των διαφόρων ανταρτικών σωμάτων.
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164)

ΜΠΟΣΚΟΨΙΟΥ Π.

Ο Π. Μποσκοψίου καταγόταν από τον Βώλακα της Δράμας και κατά τη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα βοήθησε τα ελληνικά ανταρτικά σώματα.
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164)

ΠΑΝΤΑΖΗΣ Κ.

Ο Κ. Πανταζής γεννήθηκε στον Βώλακα και στη διάρκεια του Αγώνα ενίσχυσε με διάφορους τρόπους τους Έλληνες αντάρτες.
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164)

ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο εφημέριος Δημήτριος γεννήθηκε στον Βώλακα. Κατά τη διάρκεια της βουλγαρικής κατοχής του Βώλακα, το 1913, υπέστη βασανιστήρια αρνούμενος να προσχωρήσει στο σχίσμα.
(Πασχαλίδη Δημητρίου, *Δραμινά Ιστορικά: 67 Μελέτες για τη Δράμα και την περιοχή της*. Δράμα 1992, σσ. 52, 53)

ΠΑΠΑΜΑΡΙΝΟΣ

Ο Παπαμαρίνος καταγόταν από τον Βώλακα. Αυτός και η οικογένειά του συνέδραμαν τους Έλληνες αντάρτες.
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 165)

ΠΑΥΛΟΥ Τ.

Ο Τ. Παύλου γεννήθηκε στον Βώλακα και στη διάρκεια του Αγώνα ενίσχυσε με διάφορους τρόπους τους Έλληνες αντάρτες.
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 165)

ΣΙΓΓΟΣ (ΣΙΝΤΟΣ) ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Σίγγος ή Σίντος καταγόταν από τον Βώλακα της Δράμας και αγωνίστηκε ως Οπλίτης εναντίον των κομιτατζήδων στην ομάδα του Άρμεν Κούψιου.
(Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 3736. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 324. Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β΄, σ. 486. Καπετανάκη-Ακρίτα, *Επίτομη Ιστορία της Δράμας*, Δράμα 1937, σ. 36. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164. Αγγελική Χ. Κιούρτση Μιχαλοπούλου, «Πέτρος Μάντζιος ή Μαυρουδής: Ένας Μακεδονομάχος από το Βώλακα Δράμας», *Γ΄ Επιστημονική Συνάντηση: Η Δράμα και η περιοχή της: Ιστορία και Πολιτισμός, Δήμος Δράμας*, σ. 564)

ΣΤΑΪΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Στάικος γεννήθηκε στον Βώλακα και στη διάρκεια του Αγώνα σημείωσε δράση Οπλίτη της ένοπλης ομάδας που διαφύλαττε τον Βώλακα από τις επιδρομές των κομιτατζήδων.
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 165. Αγγελική Χ. Κιούρτση Μιχαλοπούλου, «Πέτρος Μάντζιος ή Μαυρουδής: Ένας Μακεδονομάχος από το Βώλακα Δράμας», *Γ΄ Επιστημονική Συνάντηση: Η Δράμα και η περιοχή της: Ιστορία και Πολιτισμός, Δήμος Δράμας*, σ. 564)

ΣΤΟΓΙΑΝΝΗΣ Τ.

Ο Τ. Στογιάννης γεννήθηκε στον Βώλακα. Κατά τον Μακεδονικό Αγώνα έδρασε συνδράμοντας με διάφορους τρόπους τα ελληνικά ανταρτικά σώματα.
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 165)

ΤΣΙΝΑΣ Π.

Ο Π. Τσίνας γεννήθηκε στον Βώλακα. Κατά τη διάρκεια του Αγώνα σημείωσε δράση βοηθώντας τα ελληνικά ανταρτικά σώματα στο έργο τους.
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 165)

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ο Βασίλειος Χριστοδούλου γεννήθηκε στον Βώλακα και στη διάρκεια του Αγώνα ενίσχυσε με διάφορους τρόπους τους Έλληνες αντάρτες.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164. Αγγελική Χ. Κιούρτση Μιχαλοπούλου, «Πέτρος Μάντζιος ή Μαυρουδής: Ένας Μακεδονομάχος από το Βώλακα Δράμας», *Γ' Επισημονική Συνάντηση: Η Δράμα και η περιοχή της: Ιστορία και Πολιτισμός, Δήμος Δράμας*, σ. 564)

ΛΟΞΑΤΟ

ΑΡΓΥΡΙΑΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο Γεώργιος Αργυριάδης καταγόταν από το Δοξάτο της Δράμας. Στη διάρκεια του Αγώνα διετέλεσε πρόεδρος της Επιτροπής Αμύνης από το 1906 και εξής. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 161. Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 464)

ΑΡΓΥΡΙΑΔΗΣ ΘΩΜΑΣ

Ο δάσκαλος Θωμάς Αργυριάδης καταγόταν πιθανότατα από το Δοξάτο της Δράμας και έδρασε ενισχύοντας τον αγώνα των Ελλήνων ανταρτών. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 161)

ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ο δάσκαλος και πιθανότατα καταγόμενος από το Δοξάτο της Δράμας Αθανάσιος Βογιατζής στη διάρκεια του Αγώνα ενίσχυσε τα ελληνικά ανταρτικά σώματα. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 161)

ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ ΚΛΕΑΝΘΗΣ

Ο Κλεάνθης Βογιατζής γεννήθηκε στο Δοξάτο της Δράμας και διετέλεσε γραμματέας της Επιτροπής Αμύνης από το 1906 και εξής. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 161. Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 464)

ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ο Θεόδωρος Γεωργιάδης γεννήθηκε στο Δοξάτο της Δράμας και στον Μακεδονικό Αγώνα διετέλεσε γραμματέας της Επιτροπής Αμύνης. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 161)

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

Ο Αριστοτέλης Γιαννάκης καταγόταν από το Δοξάτο της Δράμας και έδρασε ως Σύνδεσμος. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 161. Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 465)

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

Ο Ευριπίδης Γιαννάκης γεννήθηκε στο Δοξάτο της Δράμας, όπου ήταν πρόκριτος. Το 1913 συνελήφθη από τις βουλγαρικές δυν

νάμεις κατοχής, ξυλοκοπήθηκε από την ομάδα των βασιανιστών του αρχικομιτατζή Δελή Παπάζωφ και φυλακίστηκε.

(Πασχαλίδη Δημητρίου, *ό.π.*, σ. 53. Μακεδονική Ζωή 50 (Ιούλιος 1970) 20-25)

ΓΚΑΛΟΥΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο Γεώργιος Γκαλούρης καταγόταν από το Δοξάτο της Δράμας και έδρασε ως μέλος της ομάδας εκτελεστών του Δοξάτου. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 161. Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 464)

ΘΑΣΙΤΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ

Ο Άγγελος Θασίτης γεννήθηκε στο Δοξάτο της Δράμας. Στη διάρκεια του Αγώνα ήταν μέλος της ομάδας εκτελεστών του Δοξάτου.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 161. Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 464)

ΚΑΒΑΣΑΛΙΩΤΗΣ (ΚΑΒΑΛΑΡΗΣ) ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο Γεώργιος Καβασαλιώτης ή Καβαλάρης καταγόταν από το Δοξάτο της Δράμας και αγωνίστηκε ως Οπλίτης στο σώμα του Ι. Ευαγγελοπούλου από το 1906 έως το 1908.

(Αρχείο ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Κ-539)

ΚΑΡΑΒΑΓΓΕΛΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ο Σπυρίδων Καραβαγγέλης καταγόταν από το Δοξάτο της Δράμας και έδρασε ως οδηγός των ελληνικών ενόπλων ομάδων.

(Επετηρίς, *ό.π.*, α. 1364)

ΚΑΡΑΒΑΓΓΕΛΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Ο Σταύρος Καραβαγγέλης καταγόταν από το Δοξάτο του Νομού Δράμας και έδρασε ως Σύνδεσμος.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 161. Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 465)

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Κυριακού από το Δοξάτο του Νομού Δράμας στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα έδρασε ως μέλος της ομάδας εκτελεστών του Δοξάτου.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 161)

ΚΩΝΣΤΑΣ ΛΑΜΠΡΟΣ

Ο Λάμπρος Κώνστας γεννήθηκε στο Δο-

ξάτο του Νομού Δράμας. Στη διάρκεια του Αγώνα βοήθησε τους Έλληνες αντάρτες. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 161)

ΚΩΝΣΤΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο Νικόλαος Κώνστας από το Δοξάτο του Νομού Δράμας στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα ενίσχυσε τη δράση των ανταρτικών σωμάτων.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 161)

ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

Ο Χρήστος Μαργαρίτης γεννήθηκε στο Δοξάτο. Στη διάρκεια του Αγώνα ήταν μέλος της ομάδας εκτελεστών του Δοξάτου. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 161. Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 464)

ΜΟΥΜΤΖΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Μουμτζής καταγόταν από το Δοξάτο της Δράμας και στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα έδρασε ως μέλος της ομάδας εκτελεστών του Δοξάτου. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 161. Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 464)

ΜΠΑΖΙΝΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ο Σπυρίδων Μπαζίνας γεννήθηκε στο Δοξάτο της Δράμας και ενίσχυσε τους Έλληνες αντάρτες στο έργο τους. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 161)

ΜΠΟΛΙΩΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Μπολιώτης καταγόταν από το Δοξάτο της Δράμας. Ήταν πρόκριτος του Δοξάτου. Το 1913 δάρθηκε ανηλεώς από την ομάδα του αρχικομιτατζή Δελή Παπάζωφ. Κατόπιν φυλακίστηκε. (Πασχαλίδη Δημητρίου, *ό.π.*, σ. 53)

ΠΕΦΤΙΝΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο Νικόλαος Πεφτίνας καταγόταν από το Δοξάτο της Δράμας, του οποίου ήταν και πρόκριτος. Το 1913, κατά τη διάρκεια της βουλγαρικής κατοχής, συνελήφθη, δάρθηκε από την ομάδα των βασιανιστών του αρχικομιτατζή Δελή Παπάζωφ και φυλακίστηκε.

(Πασχαλίδη Δημητρίου, *ό.π.*, σ. 53)

ΤΖΙΜΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο Γεώργιος Τζίμας από το Δοξάτο του Νομού Δράμας στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα έδρασε ως μέλος της ομάδας εκτελεστών του Δοξάτου.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 161)

ΤΖΙΜΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ο Θεόδωρος Τζίμας καταγόταν από το

Δοξάτο της Δράμας και έδρασε ως μέλος της ομάδας εκτελεστών του Δοξάτου. Κατακρεουργήθηκε από κομιτατζήδες το 1913.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 161. Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 464)

ΤΣΑΚΙΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Τσακίρης από το Δοξάτο του Νομού Δράμας στη διάρκεια του Αγώνα ήταν μέλος της ομάδας εκτελεστών του Δοξάτου.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 161. Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 464)

ΤΣΙΠΑΣ ΚΩΤΣΙΟΣ

Ο Κώτσιος Τσίπας καταγόταν από το Δοξάτο της Δράμας. Ήταν πρόκριτος. Το 1913 δάρθηκε ανηλεώς από την ομάδα του αρχικομιτατζή Δελή Παπάζωφ. Κατόπιν φυλακίστηκε.

(Πασχαλίδη Δημητρίου, *ό.π.*, σ. 53)

ΧΑΝΤΖΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Χαντζόπουλος καταγόταν από το Δοξάτο της Δράμας και υπηρέτησε ως Οπλίτης υπό τους Κ. Γαρέφη, Ε. Κατσιγάρη και Γ. Ζάκα. Έλαβε μέρος στη μάχη της Περικοπής τον Ιούλιο του 1907 εναντίον των Τούρκων καθώς και σε άλλες συμπλοκές.

(Αρχείο ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Χ-111)

ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ

Ο Αναστάσιος Χατζηβασιλείου από το Δοξάτο της Δράμας στη διάρκεια του Αγώνα διετέλεσε ταμίας της Επιτροπής Άμυνας.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 161. Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 464)

ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο δάσκαλος Δημήτριος Χατζηδημητρίου καταγόταν πιθανότατα από το Δοξάτο της Δράμας και στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα ενίσχυσε τη δράση των ελληνικών ανταρτικών σωμάτων.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 161)

ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ ΛΕΩΝΙΔΑΣ

Ο Λεωνίδας Χατζηχρήστου καταγόταν

από το Δοξάτο της Δράμας. Ήταν πρόκριτος του Δοξάτου. Το 1913 δάρθηκε ανηλεώς από την ομάδα του αρχικομιτατζή Δελή Παπάζωφ και εν συνεχεία φυλακίστηκε.

(Πασχαλίδη Δημητρίου, *ό.π.*, σ. 53)

ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο Γεώργιος Χατζηχριστοδούλου καταγόταν από το Δοξάτο της Δράμας. Στη διάρκεια του Αγώνα διετέλεσε πρόεδρος της Επιτροπής Άμυνας.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 161)

ΨΑΡΡΑΣ ΝΑΣΟΣ

Ο Νάσος Ψαρράς γεννήθηκε στο Δοξάτο της Δράμας. Διετέλεσε πρόκριτος. Το 1913 συνελήφθη από τις βουλγαρικές δυνάμεις κατοχής, ξυλοκοπήθηκε από την ομάδα των βασανιστών του αρχικομιτατζή Δελή Παπάζωφ και φυλακίστηκε.

(Πασχαλίδη Δημητρίου, *ό.π.*, σ. 53)

ΩΡΟΛΟΓΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Ωρολογάς από το Δοξάτο του Νομού Δράμας στη διάρκεια του Αγώνα χρημάτισε μέλος της Επιτροπής Άμυνας από το 1906 και έπειτα.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 161. Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 464)

ΔΡΑΜΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ

Ο Αναστάσιος Αναγνώστου καταγόταν από τη Δράμα, υπήρξε πρόκριτος και μέλος της Δημογεροντίας της πόλης της Δράμας. Στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα συνέβαλε διά του έργου του στην καταπολέμηση της βουλγαρικής και της ρουμανικής προπαγάνδας στην περιοχή, συστρατευόμενος με τον Μητροπολίτη Δράμας Χρυσόστομο (μετέπειτα Εθνομάρτυρα Σμύρνης). Ήταν ιατρός και στη δεκαετία 1920-1930 χρημάτισε εκπρόσωπος της Βουλής των Ελλήνων.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Ανθόπουλος εκ Δράμας υπήρξε πρόκριτος και μέλος της Δημογεροντίας της πόλης. Στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα συνέβαλε διά του έργου του στην καταπολέμηση της βουλγαρικής και της ρουμανικής προπαγάνδας στην περιοχή, συστρατευόμενος με τον Μητροπολίτη Δράμας Χρυσόστομο (μετέπειτα Εθνομάρτυρα

Σμύρνης).

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΒΑΓΕΝΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ο Αθανάσιος Βαγενάς γεννήθηκε στη Δράμα. Το 1902-1909 υπήρξε μέλος του Κέντρου Αμύνης της πόλης. Η Επιτροπή ήταν τριμελής και οι εναλλαγές των προσώπων συχνές για λόγους προσωπικής ασφάλειας.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 180)

ΒΑΪΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Βάιος καταγόταν από την πόλη της Δράμας κι έδρασε ως Πράκτορας Γ' τάξης. Ήταν δάσκαλος μουσικής στον Εθνικό Σύλλογο «Ορφέας» στην πόλη των Σερρών, όπου σύμφωνα με τον Βλάχβη ανέπτυξε σημαντική δραστηριότητα.

(Αρχείο ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Β-21)

ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ

Ο Χρηστάκης Γεωργιάδης καταγόταν από την πόλη της Δράμας και μεταξύ των ετών 1902-1909 υπήρξε μέλος του Κέντρου Αμύνης της πόλης.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 180)

ΓΙΩΤΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Ο Παναγιώτης Γιώτας, Πράκτορας Γ' τάξης, από την πόλη της Δράμας έδρασε στην ομάδα των εκτελεστών του Κέντρου Άμυνας της Δράμας. Συμμετείχε και αυτός στην επιτυχή επιχειρήση που πραγματοποιήθηκε το 1909 στην Εάνθη για την εξόντωση του εξωμότη Προσοσανιώτη, καπνεμπόρου στο επάγγελμα, Ηλία Χατζηγεωργίεφ.

(Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 604. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ο Βασίλειος Γρηγοριάδης καταγόταν από τη Δράμα. Χρημάτισε πρόκριτος και μέλος της Δημογεροντίας της πόλης. Στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα συνέβαλε διά του έργου του στην καταπολέμηση της βουλγαρικής και ρουμανικής προπαγάνδας στην περιοχή, συστρατευόμενος με τον Μητροπολίτη Δράμας Χρυσόστομο (μετέπειτα Εθνομάρτυρα Σμύρνης). Επιπροσθέτως ήταν και πρόξενος της Μεγάλης Βρετανίας στη Δράμα από το 1896.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΔΑΒΕΛΛΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Δαβέλλας ήταν πρό-

κριτος και μέλος της Δημογεροντίας της πόλης της Δράμας. Στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα συνέβαλε διά του έργου του στην καταπολέμηση της βουλγαρικής και της ρουμανικής προπαγάνδας, συστρατευόμενος με τον Μητροπολίτη Δράμας Χρυσόστομο. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 180)

ΔΑΥΙΔ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

Ο Ευάγγελος Δαυίδ καταγόταν από την πόλη της Δράμας κι έδρασε ως Πράκτορας Β΄ τάξης. Χρησιμοποιήθηκε για τη διεκπεραίωση μυστικής αλληλογραφίας, για τη συλλογή πληροφοριών και για τη μεταφορά πολεμικού υλικού. Συνελήφθη και καταδικάστηκε σε ισόβια δεσμά. Η ποινή του ανεκλήθη και αφέθηκε ελεύθερος μετά την ανακήρυξη του Συντάγματος των Νεότουρκων το 1908. (Αρχείο ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Δ-200. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 322)

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ ΒΗΣΣΑΡΙΩΝ

Ο ιεροδιάκονος Βησσαρίων Δημητριάδης καταγόταν από την πόλη της Δράμας και έδρασε ως Πράκτορας Γ΄ τάξης στο σώμα του Κ. Νταή (Τσάρας). Κατά τη διάρκεια των Βαλκανικών Πολέμων δεν ήταν λίγες οι φορές κατά τις οποίες διέθεσε την οικία του ως καταφύγιο σε διωκόμενους από τους Βουλγάρους Έλληνες.

(Αρχείο ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Δ-235. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 322)

ΔΙΑΦΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο Νικόλαος Διάφας καταγόταν από την πόλη της Δράμας κι έδρασε ως Πράκτορας Β΄ τάξης. (Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 877. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 322)

ΔΟΒΕΛΛΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Δοβέλλας πρωτοστάτησε στην προσπάθεια αντίστασης του ελληνικού στοιχείου της Δράμας. Μαζί με άλλους δημογέροντες, όπως ο Δ. Χατζηκυριάκος, ο Π. Κωνσταντίνου και ο Β. Γρηγοριάδης, προσέφερε τη βοήθεια του στον πρωτοκορυφαίο της προσπάθειας στην περιοχή, Μητροπολίτη Χρυσόστομο Καλαφάτη. (ΓΕΣ, *ό.π.*, σ. 119)

ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Ζαχαρόπουλος γεννήθηκε στην πόλη της Δράμας και έδρασε ως Οπλίτης στο σώμα του Κ. Ρίζου ή Ξανθόπουλου από το 1905 έως το 1906 στην περιοχή των Γρεβενών. (Αρχείο ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Ζ-83. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 322)

ΖΟΥΛΟΥΜΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

Ο Ευστάθιος Ζουλούμης γεννήθηκε στην πόλη της Δράμας και ανέπτυξε δράση ως Οπλίτης. Αμέσως μετά την αποφοίτησή του από τη Νομική Σχολή κατατάχθηκε στο σώμα του Χ. Ρέμπελου στο Μορίχοβο, συμμετέχοντας σε όλες τις επιχειρήσεις που αυτό αναλάμβανε. (Αρχείο ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Ζ-88. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 322)

ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ (ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ) ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Θεοδωρίδης ή Θεοδωράκης καταγόταν από την πόλη της Δράμας και έδρασε ως Οπλίτης πιθανότατα στο σώμα του Γ. Μακρή. Το 1906 τραυματίστηκε σε μάχη με τον τουρκικό στρατό κοντά στο χωριό Σφήκα της Φλώρινας και νοσηλεύτηκε στο Μοναστήρι. (Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 1134)

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Καραγιάννης από τη Δράμα έδρασε στην ομάδα των εκτελεστών του Κέντρου Άμυνας της πόλης. Συμμετείχε και αυτός στην επιτυχή επιχειρήση που πραγματοποιήθηκε το 1909 στην Ξάνθη για την εξόντωση του εξωμότη Προσοτσανιώτη, καπνεμπόρου στο επάγγελμα, Ηλία Χατζηγεωργίεφ. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο Νικόλαος Καραγιάννης γεννήθηκε στην πόλη της Δράμας και ανέπτυξε δράση ως Πράκτορας Γ΄ τάξης. (Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 1379)

ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ (ΚΑΡΑΪΣΚΟΣ-ΝΤΕΛΗ ΑΝΤΩΝ)

Ο Αντώνης Καραϊσκάκης, γνωστός με τα προσωνύμια Καραϊσκος ή Ντελή Αντών, καταγόταν από τη Δράμα και ήταν ιδιοκτήτης χανιού, στο οποίο έκρυβε οπλισμό σε ειδικά διαμορφωμένες κρύπτες κι έδιδε κατόπιν σε διάφορους μαχητές. Τα όπλα στο χάνι του έρχονταν μέσω Καβάλας από τους Δραμινούς μεταφορείς όπλων Κουρκουβέλο Δημήτριο, Τούσια

Γ. και Τσουρέκα Ιωάννη. (Βουλτσιάδη Γεωργίου, *Η Προσωσάνη μέσα από την Ιστορία: Τα γεγονότα στην Ανατολική Μακεδονία 1450-1994: Ο Μακεδονικός Αγώνας - Οι τρεις Βουλγαρικές Κατοχές - Η Αντίσταση - Ο Εμφύλιος*, Θεσσαλονίκη 1995. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΚΑΡΑΜΠΑΣΗΣ ΜΙΧΑΗΛ

Ο Μιχαήλ Καραμπάσης γεννήθηκε στη Δράμα και έδρασε στην ομάδα των εκτελεστών του Κέντρου Άμυνας της πόλης. Συμμετείχε και αυτός στην επιτυχή επιχειρήση που πραγματοποιήθηκε το 1909 στην Ξάνθη για την εξόντωση του εξωμότη Προσοτσανιώτη, καπνεμπόρου στο επάγγελμα, Ηλία Χατζηγεωργίεφ. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΚΑΡΑΤΟΠΟΥΖΗΣ ΤΑΣΙΟΣ

Ο Τάσιος Καρατοπούζης από την πόλη της Δράμας έδρασε ως πληροφοριοδότης. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΚΟΥΡΚΟΥΒΕΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Κουρκουβέλος γεννήθηκε στη Δράμα και κατά τη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα υπήρξε μεταφορέας όπλων από την Καβάλα προς τη Δράμα και διη προς το χάνι του Ντελή Αντών ή Καραϊσκου ή Καραϊσκάκη Αντώνη. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΜΕΡΚΟΥΡΙΟΣ

Ο Μερκούριος Κωνσταντινίδης γεννήθηκε στην πόλη της Δράμας και ήταν πρόκριτος και μέλος της Δημογεροντίας της πόλης. Στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα συνέβαλε διά του έργου του στην καταπολέμηση της βουλγαρικής και της ρουμανικής προπαγάνδας στην περιοχή, συστρατευόμενος με τον Μητροπολίτη Δράμας Χρυσόστομο. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Κωνσταντίνου από την πόλη της Δράμας υπήρξε πρόκριτος και μέλος της Δημογεροντίας της πόλης. Στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα συνέβαλε διά του έργου του στην καταπολέμηση της βουλγαρικής και της ρουμανικής προπαγάνδας στην περιοχή, συστρατευόμενος με τον τότε Μητροπολίτη Δράμας Χρυσόστομο. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΕΤΡΟΣ

Ο Πέτρος Κωνσταντίνου υπήρξε πρόκριτος και μέλος της Δημογεροντίας της πόλης της Δράμας. Στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα συνέβαλε διά του έργου του στην καταπολέμηση της βουλγαρικής και ρουμανικής προπαγάνδας, συστρατευόμενος με τον Μητροπολίτη Δράμας Χρυσόστομο. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΛΙΒΑΝΟΥ ΕΛΕΝΗ

Η Ελένη Λιβανού γεννήθηκε στην πόλη της Δράμας και έδρασε ως Πράκτορας Γ' τάξης. (Επετηρίς *ό.π.*, α. α. 2040)

ΜΑΚΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο Νικόλαος Μακρής καταγόταν από τη Δράμα. Υπήρξε πρόκριτος και μέλος της Δημογεροντίας της πόλης της Δράμας. Στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα συνέβαλε διά του έργου του στην καταπολέμηση της βουλγαρικής και της ρουμανικής προπαγάνδας στην περιοχή, συστρατευόμενος με τον Μητροπολίτη Δράμας Χρυσόστομο. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 180)

ΜΑΝΟΥΣΣΕΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο Γεώργιος Μανουσέλης από την πόλη της Δράμας έδρασε στην ομάδα των εκτελεστών του Κέντρου Άμυνας της Δράμας. Συμμετείχε κι αυτός στην επιτυχούσα επιχείρηση που πραγματοποιήθηκε το 1909 στην Ξάνθη για την εξόντωση του εξωμότη Προσοτσανιώτη, καπνεμπόρου στο επάγγελμα, Ηλία Χατζηγεωργίεφ. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΜΑΡΒΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Μαρβάκης από την πόλη της Δράμας έδρασε στην ομάδα των εκτελεστών του Κέντρου Άμυνας της Δράμας. Συμμετείχε κι αυτός στην επιτυχούσα επιχείρηση που πραγματοποιήθηκε το 1909 στην Ξάνθη για την εξόντωση του εξωμότη Προσοτσανιώτη, καπνεμπόρου στο επάγγελμα, Ηλία Χατζηγεωργίεφ. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΜΑΡΜΕΝΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο Νικόλαος Μαρμενίδης εκ Δράμας υπήρξε πρόκριτος και μέλος της Δημογεροντίας της πόλης της Δράμας. Στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα συνέβαλε διά του έργου του στην καταπολέμηση

της βουλγαρικής και ρουμανικής προπαγάνδας στην περιοχή, συστρατευόμενος με τον Μητροπολίτη Δράμας Χρυσόστομο (μετέπειτα Εθνομάρτυρα Σμύρνης). (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 180)

ΜΕΣΗΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Μεσήνης γεννήθηκε στην πόλη της Δράμας και έδρασε ως Οπλίτης. (Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 2326)

ΜΠΑΚΑΛΗΣ ΜΙΧΑΗΛ

Ο Μιχαήλ Μπακάλης γεννήθηκε στη Δράμα και στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα έδρασε ως πληροφοριοδότης. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΜΠΑΣΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Μπάσιος ή Μπακάλης γεννήθηκε στη Δράμα. Στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα έδρασε ως πληροφοριοδότης. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΜΠΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

Ο Ευάγγελος Μπινόπουλος καταγόταν από την πόλη της Δράμας. Μεταξύ των ετών 1902-1909 υπήρξε μέλος του Κέντρου Άμυνας της πόλης. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 180)

ΜΠΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ

Ο Στέργιος Μπινόπουλος γεννήθηκε στη Δράμα και έδρασε στην ομάδα των εκτελεστών του Κέντρου Άμυνας της Δράμας. Συμμετείχε κι αυτός στην επιτυχούσα επιχείρηση που πραγματοποιήθηκε το 1909 στην Ξάνθη για την εξόντωση του εξωμότη Προσοτσανιώτη, καπνεμπόρου στο επάγγελμα, Ηλία Χατζηγεωργίεφ. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΝΤΟΥΜΠΑΡΑΤΖΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Ντουμπαρτζίδης γεννήθηκε στην πόλη της Δράμας και έδρασε ως Πράκτορας Γ' τάξης. (Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 2787)

ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ο Χρυσόστομος Παπαγεωργίου γεννήθηκε στην πόλη της Δράμας και έδρασε ως Οπλαρχηγός Β' τάξης. (Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 2970. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 322)

ΠΑΠΑΛΟΥΔΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ

Ο Αναστάσιος Παπαλούδης ιατρός ήταν από τη Δράμα. Στη διάρκεια του Μακε-

δονικού Αγώνα έδρασε ως πληροφοριοδότης. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΠΑΠΑΧΑΤΖΗΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ο Σωτήριος Παπαχατζής γεννήθηκε στην πόλη της Δράμας και αγωνίστηκε ως Οπλίτης σε ανταρτικό σώμα. (Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 3262)

ΠΑΣΒΑΝΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Πασβάντης καταγόταν από τη Δράμα. Κατά τη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα έδρασε στην ομάδα των εκτελεστών του Κέντρου Άμυνας της πόλης. Συμμετείχε κι αυτός στην επιτυχούσα επιχείρηση που πραγματοποιήθηκε το 1909 στην Ξάνθη για την εξόντωση του εξωμότη Προσοτσανιώτη Ηλία Χατζηγεωργίεφ. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΠΕΛΤΕΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο Γεώργιος Πελέκης από την πόλη της Δράμας έδρασε στην ομάδα των εκτελεστών του Κέντρου Άμυνας της Δράμας. Συμμετείχε κι αυτός στην επιτυχούσα επιχείρηση που πραγματοποιήθηκε το 1909 στην Ξάνθη για την εξόντωση του εξωμότη Προσοτσανιώτη Ηλία Χατζηγεωργίεφ. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΠΕΤΡΙΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο Νικόλαος Πετρικής καταγόταν από την πόλη της Δράμας και έδρασε ως Ομαδάρχης. (Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 3402)

ΠΕΤΣΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ο Αθανάσιος Πέτσας καταγόταν από τη Δράμα και χρημάτισε πρόκριτος και μέλος της Δημογεροντίας της Δράμας. Στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα συνέβαλε διά του έργου του στην καταπολέμηση της βουλγαρικής και της ρουμανικής προπαγάνδας στην περιοχή, συστρατευόμενος με τον τότε Μητροπολίτη Δράμας Χρυσόστομο (μετέπειτα Εθνομάρτυρα Σμύρνης). (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 180)

ΡΑΚΙΝΤΖΗΣ ΠΕΤΡΟΣ

Ο Πέτρος Ρακιντζής καταγόταν από την πόλη της Δράμας. Μεταξύ των ετών 1902-1909 υπήρξε μέλος του Κέντρου Άμυνας της πόλης. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 180)

ΡΙΖΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο Γεώργιος Ρίζος καταγόταν από την πόλη της Δράμας και ανέπτυξε δράση ως Οπλίτης.
(Επετηρίς *ό.π.*, α. α. 3552. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 322)

ΡΙΖΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Ρίζος ή Ξανθόπουλος καταγόταν από την πόλη της Δράμας και έδρασε ως Οπλαρχηγός στις περιφέρειες Γρεβενών, Ελασσόνας, Φλώρινας, Περιστερίου.
(Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 3554. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 323)

ΣΚΟΡΔΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Σκορδάς γεννήθηκε στην πόλη της Δράμας και έδρασε ως Πράκτορας Β΄ τάξης.
(Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 3803)

ΤΟΥΣΙΑΣ Γ.

Ο Γ. Τούσιας καταγόταν από τη Δράμα και προσέφερε τις υπηρεσίες του στον Μακεδονικό Αγώνα ως μεταφορέας όπλων από την Καβάλα προς τη Δράμα και δη προς το χάνι του Ντελή Αντών ή Καραϊσκου ή Καραϊσκάκη Αντώνη.
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΤΣΙΓΚΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

Ο Ευάγγελος Τσίγκας ήλκε την καταγωγή του από τη Δράμα. Κατά τη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα χρησιμοποιήθηκε ως πληροφοριοδότης.
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΤΣΟΥΡΕΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Τσουρέκας καταγόταν από την πόλη της Δράμας και κατά τη διάρκεια του Αγώνα υπήρξε μεταφορέας όπλων από την Καβάλα προς τη Δράμα και δη προς το χάνι του Ντελή Αντών ή Καραϊσκου ή Καραϊσκάκη Αντώνη.
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΤΖΟΧΑΤΖΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο Γεώργιος Τσοχατζής γεννήθηκε στη Δράμα και έδρασε στην ομάδα των εκτελεστών του Κέντρου Άμυνας της Δράμας. Συμμετείχε κι αυτός στην επιτυχήσα επιχείρηση που πραγματοποιήθηκε το 1909 στην Ξάνθη για την εξόντωση του εξωμότη Προσοτσανιώτη, καπνεμπόρου στο επάγγελμα, Ηλία Χατζηγεωργιέφ.
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΦΕΣΣΑΣ ΜΙΧΑΗΛ

Ο Μιχαήλ Φέσσας γεννήθηκε στην πόλη της Δράμας και έδρασε ως Οπλίτης. Ήταν ένας από τους συνεργάτες του εθνομάρτυρα Μητροπολίτη Χρυσοστόμου Καλαφάτη, μεταξύ των οποίων ήταν και οι Κ. Δοβέλλας, Δ. Χατζηκυριάκος, Π. Κωνσταντίνου, Αθ. Βαγιαννάς, Αθ. Πέτσο, Μερκ. Κωνσταντινίδης, Β. Γρηγοριάδης, Δ. Κωνσταντίνου, Δ. Ανθόπουλος, Βλ. Αναγνωστόπουλος και Αθ. Παπαλούδας.
(ΓΕΣ, *ό.π.*, σ. 119. Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 2394. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 322)

ΧΑΝΤΖΗΣ (ΧΑΤΖΗΣ) ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο Βασίλειος Χαντζής ή Χατζής καταγόταν από την πόλη της Δράμας και συμμετείχε στον αγώνα για τη Μακεδονία ως Οπλίτης.
(Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 4567. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 323)

ΧΑΡΙΖΑΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο εκ Δράμας ιατρός Ιωάννης Χαριζάνης υπήρξε πρόκριτος και μέλος της Δημογεροντίας της πόλης της Δράμας. Στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα συνέβαλε διά του έργου του στην καταπολέμηση της βουλγαρικής και της ρουμανικής προπαγάνδας στην περιοχή, συστρατευόμενος με τον Μητροπολίτη Δράμας Χρυσόστομο (μετέπειτα Εθνομάρτυρα Σμύρνης).
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΥ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Ο Δημοσθένης Χατζηκυριάκου γεννήθηκε στην πόλη της Δράμας. Ήταν πρόκριτος και μέλος της Δημογεροντίας της πόλης. Στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα συνέβαλε διά του έργου του στην καταπολέμηση της βουλγαρικής και της ρουμανικής προπαγάνδας στην περιοχή, συστρατευόμενος με τον Μητροπολίτη Δράμας Χρυσόστομο.
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 181)

ΧΑΦΟΥΖ ΑΛΗ ΖΕΪΡ

Ο μουσουλμάνος Αλή-Ζεΐρ Χαφούζ γεννήθηκε στην πόλη της Δράμας και έδρασε ως Πράκτορας Γ΄ τάξης. Πολέμησε μαζί με τα ελληνικά ανταρτικά σώματα εναντίον των κομιτατζήδων καθώς και εναντίον των Τούρκων. Χρησιμοποιήθηκε επίσης για τη μεταφορά αλληλογραφίας και πολεμικού υλικού. Το 1908, μετά από τρίμηνη καταδίωξη από το καθεστώς των Νεοτούρκων, συνελήφθη και κατα-

δικάστηκε σε ισόβια δεσμά. Αφέθηκε ελεύθερος το 1919 μετά από παρέμβαση της Ελληνικής Κυβέρνησης.
(Αρχειό ΔΕΠΑΘΑ, Αρχειό Μ.Α., φ. Χ-184)

ΚΑΛΗ ΒΡΥΣΗ

ΔΟΥΠΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ

Ο Άγγελος Δούπας γεννήθηκε στην Καλή Βρύση της Δράμας και κατά τη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα πολέμησε ως Οπλίτης στα ανταρτικά σώματα. (Κώττα Δημητρίου, *Ιστορία μιας οικογένειας και τα πρόσφατα πάθη της Ελλάδας*, Καλή Βρύση 2003, σ. 5)

ΚΑΛΙΑΣ Π.

Ο Π. Κάλιας καταγόταν από την Καλή Βρύση. Στη διάρκεια του Αγώνα ενίσχυσε τη δράση των ανταρτικών ελληνικών σωμάτων.
(Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 324. Καπετανάκη-Ακρίτα, *ό.π.*, σ. 35)

ΚΑΛΙΑΣ Ρ.

Ο Ρ. Κάλιας από την Καλή Βρύση κατά τον Μακεδονικό Αγώνα ενίσχυσε τη δράση των Ελλήνων ανταρτών.
(Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 324. Καπετανάκη-Ακρίτα, *ό.π.*, σ. 35)

ΚΑΛΙΟΣ (ΚΑΛΙΑΣ) ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ο Βασίλειος Κάλιος ή Καλίας καταγόταν από την Καλή Βρύση της Δράμας. Στη διάρκεια του Αγώνα ήταν μέλος της ομάδας εκτελεστών. Για κάποιο χρονικό διάστημα υπηρέτησε και ως Οπλίτης στην ομάδα του καπετάν Δούκα. Δολοφονήθηκε από άνδρες του βουλγαρικού στρατού το 1941.
(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β΄, σ. 482. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 166. Καπετανάκη-Ακρίτα, *ό.π.*, σ. 35)

ΚΑΛΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ο Βασίλειος Κάλιος από την Καλή Βρύση της Δράμας κατά τη διάρκεια του Αγώνα διετέλεσε ταμίας της Επιτροπής Άμυνας.
(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β΄, σ. 482. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 166. Καπετανάκη-Ακρίτα, *ό.π.*, σ. 35)

ΚΑΡΑΠΕΤΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Καραπέτρος καταγόταν από την Καλή Βρύση του Νομού Δράμας και στη διάρκεια του Αγώνα πολέμησε ως ανάρτης στα ανταρτικά σώματα της

περιοχής.
(Κώττα, *ό.π.*, σ. 5)

ΛΙΑΚΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Λιάκος από την Καλή Βρύση του Νομού Δράμας διετέλεσε ταμίας της Επιτροπής Άμυνας. Δολοφονήθηκε το 1941 από Βούλγαρους.
(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 482. Καπετανάκη-Ακρίτα, *ό.π.*, σ. 35. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 166)

ΛΙΟΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Λιόκας γεννήθηκε στην Καλή Βρύση και στη διάρκεια του Αγώνα ήταν μέλος της ομάδας εκτελεστών.
(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 482. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 324. Καπετανάκη-Ακρίτα, *ό.π.*, σ. 35)

ΜΑΤΖΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Μάτζος καταγόταν από την Καλή Βρύση της Δράμας. Στη διάρκεια του Αγώνα ήταν μέλος της ομάδας εκτελεστών.
(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 482)

ΜΟΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Μόκας καταγόταν από την Καλή Βρύση της Δράμας. Στη διάρκεια του Αγώνα διετέλεσε πρόεδρος της Επιτροπής Αμύνης.
(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 482. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 166)

ΜΠΟΥΛΑΣΙΚΗΣ Ι.

Ο Ι. Μπουλασίκης γεννήθηκε στην Καλή Βρύση της Δράμας και ενίσχυσε τη δράση των Ελλήνων ανταρτών.
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 166. Καπετανάκη-Ακρίτα, *ό.π.*, σ. 35. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 324)

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Δ.

Ο Δ. Οικονόμου γεννήθηκε στην Καλή Βρύση και στη διάρκεια του Αγώνα ενίσχυσε τη δράση των ελληνικών ανταρτικών σωμάτων.
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 166. Καπετανάκη-Ακρίτα, *ό.π.*, σ. 35. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 324)

ΠΑΠΑΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΑΓΓΕΛΟΣ

Ο Άγγελος Παπαεμμανουήλ γεννήθηκε στην Καλή Βρύση της Δράμας και είχε διατελέσει γραμματέας της Επιτροπής Άμυνας της Καλής Βρύσης.
(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, σ. 482)

ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ

Ο κληρικός Οικονόμος Παπαϊωάννου

γεννήθηκε στην Καλή Βρύση της Δράμας και έδρασε ως Πράκτορας Γ' τάξης.
(Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 3127)

ΠΑΠΑΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Ο ιερέας Οικονόμου από την Καλή Βρύση του Νομού Δράμας στη διάρκεια του Αγώνα έδρασε κατά της βουλγαρικής προπαγάνδας, προτρέποντας με τα κηρύγματά του τους χωρικούς να μην επηρεάζονται από τους εξαρχικούς και να παραμένουν πιστοί στα πάτρια και την Ορθοδοξία. Επίσης βοηθούσε οικονομικά τις οικογένειες των ανταρτών και είχε διαθέσει το σπίτι του για την εξάσκηση των νέων στα όπλα. Δολοφονήθηκε από τους κομιτατζήδες του Τοντόρ Πανίτσα στις 6 Ιουλίου του 1906. Το πλήρες όνομά του, όπως συναντάται σε έκθεση, ήταν Μ. Οικονόμος παπα-Ιωάννης παπα-Εμμανουήλ.
(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σσ. 482, 483. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 166. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 324. Καπετανάκη-Ακρίτα, *ό.π.*, σ. 35)

ΣΠΛΙΑΚΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ο Βασίλειος Σπλιάγκος καταγόταν από την Καλή Βρύση της Δράμας και στον Μακεδονικό Αγώνα πολέμησε στα ανταρτικά ελληνικά σώματα.
(Κώττα, *ό.π.*, σ. 5)

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ο Αθανάσιος Τριανταφυλλίδης γεννήθηκε στην Καλή Βρύση της Δράμας και στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα φιλοξενούσε στο σπίτι του διερχόμενους αντάρτες.
(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 483)

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Τριανταφυλλίδης καταγόταν από την Καλή Βρύση της Δράμας. Στη διάρκεια του Αγώνα παρείχε τις υπηρεσίες του στους αντάρτες ως γιατρός. Επίσης έδρασε ως ανταρταποδοχός.
(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 482, 483)

ΚΑΛΛΙΘΕΑ

ΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Ο Παναγιώτης Γερόπουλος γεννήθηκε στην Καλλιθέα και χρημάτισε γραμματέας της Επιτροπής Αμύνης της Δράμας.
(Ανεστοπούλου, τ. Β', *ό.π.*, σ. 493. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 165)

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

Ο Απόστολος Γιαννάκης ήλκε την καταγωγή του από την Καλλιθέα του Νομού Δράμας. Δολοφονήθηκε από κομιτατζήδες.
(Ανεστοπούλου, τ. Β', *ό.π.*, σ. 497)

ΓΚΑΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Γκάλης καταγόταν από την Καλλιθέα της Δράμας και στη διάρκεια του Αγώνα σημείωσε δράση οπλομεταφορέα.
(Ανεστοπούλου, τ. Β', *ό.π.*, σ. 493. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 165)

ΔΑΣΚΑΛΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο Νικόλαος Δασκάλου καταγόταν από την Καλλιθέα της Δράμας και στη διάρκεια του Αγώνα διετέλεσε μέλος της ένοπλης ομάδας εκδικητών της Καλλιθέας. Επίσης έδρασε και ως τροφοδότης των ανταρτικών σωμάτων.
(Ανεστοπούλου, τ. Β', *ό.π.*, σ. 493. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 165)

ΔΑΣΚΑΛΟΥ ΣΤΕΡΓΙΟΣ

Ο Στέργιος Δασκάλου γεννήθηκε στην Καλλιθέα του Νομού Δράμας και έδρασε ως οπλομεταφορέας.
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 165)

ΔΗΜΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ο Αθανάσιος Δήμου καταγόταν από την Καλλιθέα της Δράμας και στη διάρκεια του Αγώνα δολοφονήθηκε από κομιτατζήδες την 17^η Ιανουαρίου του 1906.
(Ανεστοπούλου, τ. Β', *ό.π.*, σσ. 493, 497. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 165)

ΔΗΜΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Δήμου από την Καλλιθέα της Δράμας δολοφονήθηκε από κομιτατζήδες στις 17 Ιανουαρίου του 1906.
(Ανεστοπούλου, τ. Β', *ό.π.*, σσ. 493, 497. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 165)

ΔΗΜΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΣ

Ο δάσκαλος Στέφανος Δήμου καταγόταν από την Καλλιθέα της Δράμας και στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα ενίσχυσε τη δράση των Ελλήνων ανταρτών.
(Ανεστοπούλου, τ. Β', *ό.π.*, σσ. 495, 496. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 165)

ΙΒΑΝΟΥΣΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Ιβανούσης καταγόταν από την Καλλιθέα του Νομού Δράμας και στη διάρκεια του Αγώνα διετέλεσε πρόεδρος της Επιτροπής Άμυνας.
(Ανεστοπούλου, τ. Β', ό.π., σ. 493. Πασχαλίδη, ό.π., σ. 165)

ΙΒΑΝΟΥΣΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Ιβανούσης καταγόταν από την Καλλιθέα της Δράμας και ανήκε στην ομάδα εκδικητών της Καλλιθέας.
(Ανεστοπούλου, τ. Β', ό.π., σ. 493. Πασχαλίδη, ό.π., σ. 165)

ΚΙΟΣΣΕΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ο Αθανάσιος Κιοσσές καταγόταν από την Καλλιθέα της Δράμας. Δολοφονήθηκε από κομιτατζήδες στις 17 Ιανουαρίου 1906.
(Πασχαλίδη, ό.π., σ. 165)

ΚΙΟΣΣΕΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Κιοσσές γεννήθηκε στην Καλλιθέα του Νομού Δράμας. Δολοφονήθηκε από κομιτατζήδες στις 17 Ιανουαρίου 1906.
(Πασχαλίδη, ό.π., σ. 165)

ΚΟΜΠΟΚΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

Η Αναστασία Κομπόκη καταγόταν από την Καλλιθέα της Δράμας και ανέπτυξε δράση ως Πράκτορας Γ' τάξης. Δολοφονήθηκε το 1906 από κομιτατζήδες, όταν οι τελευταίοι πυρπόλησαν το σπίτι του Βασιλείου Κομπόκη.
(Επετηρίς, ό.π., α. α. 1673. Ανεστοπούλου, ό.π., τ. Β', σ. 497)

ΚΟΜΠΟΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

Η Ευαγγελία Κομπόκη γεννήθηκε στην Καλλιθέα της Δράμας και έδρασε ως Πράκτορας Γ' τάξης. Κάηκε ζωντανή, όταν κομιτατζήδες έκαιψαν το σπίτι του Βασιλείου Κομπόκη.
(Επετηρίς, ό.π., α. α. 1675. Ανεστοπούλου, ό.π., τ. Β', σ. 497)

ΚΟΜΠΟΚΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ο Αθανάσιος Κομπόκης καταγόταν από την Καλλιθέα της Δράμας και συνέδραμε τα ελληνικά ανταρτικά σώματα ως Πράκτορας Γ' τάξης.
(Επετηρίς, ό.π., α. α. 1672. Τσελεπίδη, ό.π., σ. 290)

ΚΟΜΠΟΚΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ο Βασίλειος Κομπόκης γεννήθηκε στην Καλλιθέα της Δράμας και ανέπτυξε

δράση ως Πράκτορας Γ' τάξης. Ήταν γιος του Αθανασίου Κομπόκη, ο οποίος κάηκε ζωντανός το 1892 από τους Βουλγάρους αρνούμενος να προσχωρήσει στην εξαρχηκή παράταξη. Μαζί με τον αδελφό του Προκόπιο συγκρότησε έναν από τους πρώτους πυρήνες αντίστασης πριν τη δραστηριοποίηση του Ελληνικού Κομιτάτου στην περιοχή. Έπεσε μαχόμενος πιθανότατα τον Αύγουστο του 1905, όταν κομιτατζήδες έκαιψαν το σπίτι του.
(ΓΕΣ, ό.π., σ. 120. Σουλιώτη-Νικολαΐδη, ό.π., σ. 80. Πασχαλίδη, ό.π., σ. 165. Ανεστοπούλου, ό.π., τ. Β', σσ. 493, 497, 501, 502)

ΚΟΜΠΟΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο Γεώργιος Κομπόκης από την Καλλιθέα του Νομού Δράμας κατά τη διάρκεια του Αγώνα έδρασε ως μέλος της ομάδας εκδικητών.
(Ανεστοπούλου, τ. Β', ό.π., σ. 493. Πασχαλίδη, ό.π., σ. 165)

ΚΟΜΠΟΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Κομπόκης γεννήθηκε στην Καλλιθέα της Δράμας και έδρασε ως Πράκτορας Α' τάξης από το 1905 έως το 1908 επιδεικνύοντας ιδιαίτερο ζήλο. Η δράση του προκάλεσε την οργή των εξαρχηκών, οι οποίοι πυρπόλησαν την οικία του. Σύμφωνα με μαρτυρία των Δούκα και Μ. Σκόρδα, οι γονείς και η σύζυγός του δεν κατάφεραν να γλυτώσουν και κάρηκαν ζωντανοί.
(Αρχείο ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Κ-676)

ΚΟΜΠΟΚΗΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ

Ο Περικλής Κομπόκης καταγόταν από την Καλλιθέα της Δράμας και στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα υπηρέτησε ως Οπλίτης στο σώμα του καπετάν Δούκα.
(Ανεστοπούλου, τ. Β', ό.π., σ. 502)

ΚΟΜΠΟΚΗΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

Ο Προκόπιος Κομπόκης καταγόταν από την Καλλιθέα της Δράμας και έδρασε ως Πράκτορας Γ' τάξης. Υπήρξε συνεργάτης του Μητροπολίτη Δράμας Χρυσοστόμου και του εκεί ελληνικού προξενείου από το 1904 έως το 1907. Καταλυτικής σημασίας γεγονός στη ζωή του, αλλά και στη μετέπειτα δράση του κατά τον Μακεδονικό Αγώνα, υπήρξε η ανανδρική δολοφονία του γέρου πατέρα του από συμμορία Βουλγάρων το 1892. Είχε συγκροτήσει ομά-

δα ενόπλων και έδρασε συστηματικά κατά των κομιτατζήδων και των εξωμοτών. Δολοφονήθηκε τον Μάρτιο του 1907 από κομιτατζήδες έξω από την οικία του.

(Αρχείο ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Κ-856. Ανεστοπούλου, ό.π., τ. Β', σ. 499)

ΚΟΜΠΟΚΗΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ο Σωτήριος Κομπόκης γεννήθηκε στην Καλλιθέα της Δράμας και έδρασε ως Πράκτορας Α' τάξης. Υπηρέτησε στο σώμα του καπετάν Δούκα. Δολοφονήθηκε από αντάρτες του Ε.Α.Μ. – Ε.Λ.Α.Σ. το 1944, επειδή αρνήθηκε τη συνεργασία μαζί τους.

(Επετηρίς, ό.π., α. α. 1679. Ανεστοπούλου, ό.π., τ. Β', σσ. 502, 503)

ΛΥΚΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ο Βασίλειος Λύκος από την Καλλιθέα της Δράμας στη διάρκεια του Αγώνα έδρασε κυρίως ως οπλομεταφορέας. Επιπροσθέτως ανήκε στην ομάδα εκδικητών της Καλλιθέας.

(Ανεστοπούλου, τ. Β', ό.π., σ. 493. Πασχαλίδη, ό.π., σ. 165)

ΝΑΝΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο Νικόλαος Νάνος γεννήθηκε στην Καλλιθέα του Νομού Δράμας και κατά τη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα ήταν μέλος της ομάδας εκδικητών. Δολοφονήθηκε από κομιτατζήδες στην τοποθεσία Λυγαριές έξω από το Αγιοχώρι της Δράμας.

(Ανεστοπούλου, τ. Β', ό.π., σ. 493. Πασχαλίδη, ό.π., σ. 165)

ΠΑΠΑΝΤΩΝΗΣ

Ο ιερέας Αντώνιος από την Καλλιθέα στη διάρκεια του Αγώνα διετέλεσε ταμίας της Επιτροπής Άμυνας της Καλλιθέας.

(Ανεστοπούλου, τ. Β', ό.π., σ. 493. Πασχαλίδη, ό.π., σ. 165)

ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Προκοπίου γεννήθηκε στην Καλλιθέα του Νομού Δράμας και κατά τη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα ήταν μέλος της ομάδας εκδικητών.

(Ανεστοπούλου, τ. Β', ό.π., σ. 493. Πασχαλίδη, ό.π., σ. 165)

ΣΑΜΑΡΑΣ (ΔΗΜΟΥ) ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ο Αθανάσιος Σαμαράς ή Δήμου γεννήθηκε στην Καλλιθέα της Δράμας και συμμετείχε στον αγώνα για τη Μακεδονία ως Πράκτορας Γ' τάξης. Φονεύθηκε στη

γενέτειρά του το 1906.
(Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 3617)

ΣΑΜΑΡΑΣ (ΔΗΜΟΥ) ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Σαμαράς γεννήθηκε στην Καλλιθέα της Δράμας και ανέπτυξε δράση ως Πράκτορας Γ' τάξης.
(Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 3632)

ΣΑΜΑΡΑΣ ΜΙΧΑΗΛ

Ο Μιχαήλ Σαμαράς γεννήθηκε στην Καλλιθέα και έδρασε ως μέλος της ομάδος εκδικητών.
(Ανεστοπούλου, Τ Β', *ό.π.*, σ. 493. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 165)

ΣΕΡΠΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο ιατρός Νικόλαος Σέρπης καταγόταν από την Καλλιθέα της Δράμας. Διετέλεσε γραμματέας στο σώμα του Γιαγκλή και Οπλίτης.
(Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 3613. Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 482. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 165)

ΤΟΥΣΙΑΣ ΘΩΜΑΣ

Ο Θωμάς Τούσιας γεννήθηκε στην Καλλιθέα του Νομού Δράμας και στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα υπηρέτησε ως Οπλίτης του ανταρτικού σώματος του καπετάν Δούκα.
(Ανεστοπούλου, τ. Β', *ό.π.*, σ. 502)

ΤΣΑΡΟΥΧΑΣ (ΝΑΝΟΥ) ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο Νικόλαος Τσαρούχας γεννήθηκε στην Καλλιθέα της Δράμας και έδρασε ως Πράκτορας Γ' τάξης. Υπήρξε συνεργάτης του ελληνικού προξενείου στις Σέρρες από το 1904 έως το 1906. Συμμετείχε στον εμπρησμό της καπναποθήκης του διαβόητου Βούλγαρου πράκτορα Πάσχου, έλαβε σκληρά μέτρα εναντίον των Βουλγάρων της Καλλιθέας και τον Δεκέμβριο του 1905 πρωτοστάτησε στην προσπάθεια εκκένωσης εκκλησίας από Βουλγάρους που επιθυμούσαν να επιβάλλουν τη γλώσσα τους στην θεία λειτουργία. Οι ενέργειές του αυτές προκάλεσαν την οργή των εξαρχικών, οι οποίοι τον συνέλαβαν μαζί με τους δύο γιους του και τον εκτέλεσαν στις 17 Ιανουαρίου του 1906.
(Αρχείο ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Τ-504. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 165)

ΤΣΙΡΚΑΣ ΘΩΜΑΣ

Ο Θωμάς Τσίρκας γεννήθηκε στην Καλλιθέα της Δράμας και έδρασε ως Οπλίτης

στο σώμα του Α. Κρητικού μέχρι το 1905. Μετά τη διάλυση του σώματος αυτού, συνεργάστηκε με τον διευθυντή του ελληνικού προξενείου Σερρών Μάλλιο ως μέλος της ομάδας εκδικητών της Καλλιθέας. Πυρπόλησε την καπναποθήκη του διαβόητου κομιτατζή Πάσχου Ματσόρδα, πράξη για την οποία συνελήφθη και φυλακίστηκε από τους Τούρκους στη Θεσσαλονίκη, όπου παρέμεινε έγκλειστος μέχρι το 1908.
(Αρχείο ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Τ-299. Ανεστοπούλου, τ. Β', *ό.π.*, σ. 493. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 165)

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

Ο Προκόπιος Χριστοδούλου από την Καλλιθέα του Νομού Δράμας κατά τη διάρκεια του Αγώνα έδρασε ως μέλος της ομάδας εκδικητών.
(Ανεστοπούλου, τ. Β', *ό.π.*, σ. 493. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 165)

ΜΕΣΟΡΩΠΗ

ΚΥΡΙΑΖΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ο Οπλίτης Βασίλειος Κυριαζής καταγόταν από την Μεσορώπη της Δράμας. Πολέμησε στο πλευρό του Δ. Δούκα και διακρίθηκε για το θάρρος του στη μάχη εναντίον

των Βουλγάρων στην Πίρσιοβα.
(Αρχείο ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Κ-499)

ΜΕΣΟΧΩΡΙ

ΓΚΟΥΖΙΜΠΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Γκουζίμπας καταγόταν πιθανότατα από το Μεσοχώρι της Δράμας και έδρασε ως Πράκτορας Γ' τάξης. Συνέδραμε τα ανταρτικά σώματα της περιοχής μεταφέροντας πολεμικό

υλικό και διεκπεραιώνοντας την αλληλογραφία τους με το Εθνικό Κέντρο Θεσσαλονίκης. Σύμφωνα με τα όσα αναφέρει ο Κάκκαβος στο πιστοποιητικό της εθνικής δράσης του Μακεδονομάχου, δεν ήταν λίγες οι φορές που του ανετέ-

θησαν εκτελέσεις ατόμων επικίνδυνων για τα ελληνικά συμφέροντα στην περιοχή και με προδοτική δράση κατά το παρελθόν.

(Αρχείο ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Γ-283)

ΜΙΚΡΟΠΟΛΗ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Ευαγγελόπουλος καταγόταν από την Μικρόπολη της Δράμας και συνέδραμε τις ελληνικές ανταρτικές ομάδες ως ομαδάρχης στην περιοχή του Ολύμπου και των Γιαννιτσών. Το 1907 χρημάτισε Οπλαρχηγός στο κέντρο Νυμφώνος (Σερβίων), στο οποίο ανήκαν 27 χωριά. Εναντιωνόταν στα κακοποιά στοιχεία και εκδίκαζε τις διαφορές των χωρικών. Επίσης φορολογούσε τους κατοίκους προς χάριν του Αγώνα.

(Αρχείο ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Ε-22. Γιάννη Αδάμου, *Τα Σέρβια κατά την περίοδο 1882-1912 (από τα αρχεία του ελληνικού Προξενείου Σερβίων, με έδρα την Ελασσόνα)*, Μορφωτικός Όμιλος Σερβίων «Τα κάστρα», Σέρβια 1995, σ. 124)

ΚΑΡΛΙΚΟΒΑΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Καρλικόβαλης καταγόταν από την Μικρόπολη του Νομού Δράμας και έδρασε ως Πράκτορας Γ' τάξης.
(Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 1510)

ΣΥΛΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Συλλός καταγόταν από την Μικρόπολη της Δράμας κι αγωνίστηκε ως Οπλίτης ανταρτικής ομάδας.
(Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 3965)

ΝΕΥΡΟΚΟΠΗ

ΑΓΓΕΛΟΥ Ι.

Ο Ι. Αγγέλου από το Νευροκόπι της Δράμας στη διάρκεια του Αγώνα ενίσχυσε τη δράση των ανταρτικών σωμάτων που δρούσαν στην ευρύτερη περιοχή.
(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 323)

ΒΟΓΙΑΝΤΖΗΣ Ν.

Ο Ν. Βογιατζής καταγόταν από το Νευροκόπι της Δράμας και ασκούσε το λειτουργήμα του δασκάλου. Στη διάρκεια του Αγώνα ενίσχυσε τις ελληνικές ανταρτικές δυνάμεις.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 323)

ΓΑΡΗΣ Π.

Ο Π. Γάρης γεννήθηκε στο Νευροκόπι. Στη διάρκεια του Αγώνα ενίσχυσε τη δράση των ανταρτικών σωμάτων που δρούσαν στην ευρύτερη περιοχή. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 323)

ΓΕΡΜΑΝ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο Νικόλαος Γέρμαν καταγόταν από το Νευροκόπι της Δράμας και έδρασε βοηθώντας τα διάφορα ανταρτικά σώματα. (Κουζούλη, *ό.π.*, σσ. 89, 90)

ΓΕΡΜΑΝΟΣ Ν.

Ο Ν. Γερμανός γεννήθηκε στο Νευροκόπι και κατά τον Μακεδονικό Αγώνα ενίσχυσε τη δράση των ανταρτικών σωμάτων που δρούσαν στην ευρύτερη περιοχή. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 323)

ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ Ν.

Ο Ν. Ζαφειρίου από το Νευροκόπι της Δράμας στη διάρκεια του Αγώνα ενίσχυσε τη δράση των ανταρτικών σωμάτων που δρούσαν στην ευρύτερη περιοχή. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 323)

ΖΙΩΓΑΣ Γ.

Ο Γ. Ζιώγας από το Νευροκόπι της Δράμας κατά τη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα ενίσχυσε τους Έλληνες αντάρτες. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 323)

ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ Ι.

Ο Ι. Ιωαννίδης γεννήθηκε στο Νευροκόπι. Στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα ενίσχυσε τη δράση των ανταρτικών σωμάτων που δρούσαν στην ευρύτερη περιοχή. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 323)

ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Ιωάννου γεννήθηκε στο Νευροκόπι της Δράμας και δολοφονήθηκε από κομιτατζήδες την παραμονή των Χριστουγέννων του 1906. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164)

ΜΠΛΑΓΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Μπλάγος γεννήθηκε στο Νευροκόπι του Νομού Δράμας. Στη διάρκεια του Αγώνα ενίσχυσε τα διάφορα ανταρτικά σώματα στη δράση τους. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 323)

ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΘΩΜΑΣ

Ο Θωμάς Παπαγεωργίου καταγόταν από το Νευροκόπι της Δράμας και ασκούσε το λειτούργημα του δασκάλου. Στη διάρκεια του Αγώνα ενίσχυσε τις ελληνικές ανταρτικές δυνάμεις. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 323)

ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΗΣ

Ο παπα-Δημήτρης καταγόταν από το Νευροκόπι του Νομού Δράμας και βοηθούσε τα ελληνικά ανταρτικά σώματα. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 323)

ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΣ

Ο ιερέας Στέργιος γεννήθηκε στο Νευροκόπι και κατά τον Μακεδονικό Αγώνα ενίσχυσε τη δράση των ανταρτικών σωμάτων που δρούσαν στην ευρύτερη περιοχή. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 323)

ΠΑΣΧΑΛΗΣ Β.

Ο Β. Πασχάλης καταγόταν από το Νευροκόπι της Δράμας και ασκούσε το λειτούργημα του δασκάλου. Στη διάρκεια του Αγώνα ενίσχυσε τις ελληνικές ανταρτικές δυνάμεις. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 323)

ΠΕΠΟΝΗ ΜΠΙΣΙΡΩ

Η Μπισίρω Πεπόνη από το Νευροκόπι δολοφονήθηκε από κομιτατζήδες την παραμονή των Χριστουγέννων του 1906. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164)

ΠΕΠΟΝΗΣ Δ.

Ο Δ. Πεπόνης καταγόταν από το Νευροκόπι της Δράμας και ασκούσε το λειτούργημα του δασκάλου. Στη διάρκεια του Αγώνα ενίσχυσε τις ελληνικές ανταρτικές δυνάμεις. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 323)

ΠΙΝΑΛΗΣ Δ.

Ο Δ. Πινάλης γεννήθηκε στο Νευροκόπι. Στη διάρκεια του Αγώνα ενίσχυσε τη δράση των ανταρτικών σωμάτων που δρούσαν στην ευρύτερη περιοχή. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 323)

ΠΙΝΑΛΗΣ Ι.

Ο Ι. Πινάλης από το Νευροκόπι της Δρά-

μας στη διάρκεια του Αγώνα ενίσχυσε τη δράση των ανταρτικών σωμάτων που δρούσαν στην ευρύτερη περιοχή. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 323)

ΡΟΥΝΤΣΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Ρούντσιος καταγόταν από το Νευροκόπι του Νομού Δράμας και την παραμονή των Χριστουγέννων του 1906 δολοφονήθηκε από κομιτατζήδες. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164)

ΡΟΥΝΤΣΙΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

Ο Ευάγγελος Ρούντσιος γεννήθηκε στο Νευροκόπι της Δράμας. Δολοφονήθηκε από κομιτατζήδες την παραμονή των Χριστουγέννων του 1906. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164)

ΡΟΥΝΤΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΣ

Ο Πέτρος Ρούντσιος γεννήθηκε στο Νευροκόπι της Δράμας και δολοφονήθηκε από κομιτατζήδες στις 24 Δεκεμβρίου του 1906. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164)

ΡΟΥΝΤΣΙΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

Η Αικατερίνη Ρούντσιου καταγόταν από το Νευροκόπι και δολοφονήθηκε από κομιτατζήδες στις 24 Δεκεμβρίου 1906. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164)

ΤΕΡΖΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ

Ο Άγγελος Τερζής καταγόταν από το Νευροκόπι της Δράμας. Στη διάρκεια του Αγώνα ενίσχυσε τις ελληνικές ανταρτικές δυνάμεις. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164. Τριάρχη, *ό.π.*, σ. 323)

ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ Α.

Ο Α. Αθανασιάδης από τον Ξηροπόταμο του Νομού Δράμας στη διάρκεια του Αγώνα ήταν μέλος της ομάδας εκδικητών. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162. Καπετανάκη-Ακρίτα, *ό.π.*, σ. 36)

ΒΛΑΧΟΣ Γ.

Ο Γ. Βλάχος γεννήθηκε στον Ξηροπόταμο και στον Μακεδονικό Αγώνα έδρασε ως μέλος της ομάδας εκδικητών. Επίσης έδρασε ως Οπλαρχηγός σώματος που σύστησε ο ίδιος από ομογενείς Έλληνες των Η.Π.Α.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162. Καπετανάκη-Ακρίτα, *ό.π.*, σ. 36)

ΔΕΡΜΕΤΖΗΣ Γ.

Ο Γ. Δεμερτζής καταγόταν από τον Ξηροπόταμο του Νομού Δράμας και έδρασε ως μέλος της ομάδας εκδικητών του Ξηροποτάμου.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162. Καπετανάκη-Ακρίτα, *ό.π.*, σ. 36)

ΕΚΛΕΜΕΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Εκλεμές γεννήθηκε στον Ξηροπόταμο της Δράμας και έδρασε ως Πράκτορας Γ' τάξης. Φονεύθηκε σε συμπλοκή με Βουλγάρους το 1908.

(Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 944. Καπετανάκη-Ακρίτα, *ό.π.*, σ. 35)

ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ Β.

Ο Β. Ζαφειρίου καταγόταν από τον Ξηροπόταμο. Το 1913 δολοφονήθηκε από κομιτατζήδες, αφού πρώτα υποβλήθηκε σε φρικτά βασανιστήρια.

(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 481)

ΘΕΟΛΟΓΙΔΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ο Βασίλειος Θεολογίδης από τον Ξηροπόταμο της Δράμας στη διάρκεια του Αγώνα διητέλεσε μέλος της ομάδας κρούσης του Ξηροποτάμου. Επίσης έδρασε πιθανότατα ως οδηγός και ως Σύνδεσμος.

(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 480. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 36. Καπετανάκη-Ακρίτα, *ό.π.*, σ. 36. Αγγελική Χ. Κιούρτση Μιχαλοπούλου, «Ο Μακεδονομάχος Ιωάννης Σαμαράς (1878-1911) από την Βησσοτσάνη (σημερινό Ξηροπόταμο) Δράμας», *Γ' Επιστημονική Συνάντηση: Η Δράμα και η περιοχή της: Ιστορία και Πολιτισμός, Δήμος Δράμας*, σ. 621)

ΚΥΡΙΑΖΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ο Θεόδωρος Κυριαζής καταγόταν από τον Ξηροπόταμο του Νομού Δράμας και έδρασε ως μέλος της ομάδας εκδικητών του Ξηροποτάμου. Πιθανόν να έδρασε ως Σύνδεσμος και ως οδηγός.

(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 481)

ΜΑΝΔΡΑΤΖΗΣ (ΜΑΝΔΡΕΖΗΣ) ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Μανδρατζής ή Μανδρέζης καταγόταν από τον Ξηροπόταμο της Δράμας. Διητέλεσε Πράκτορας Γ' τάξης και εκτελεστής, αναλαμβάνοντας να εξουδετερώσει άτομα τα οποία είχαν

αποδειχθεί επικίνδυνα για την ελληνική προσπάθεια στην περιοχή. Ήταν επίσης Εφορεπίτροπος της εκκλησίας του χωριού του και συνεργάστηκε στενά με τον Ιωάννη Σαμαρά.

(Αρχείο ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Μ-657. Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 481. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162. Αγγελική Χ. Κιούρτση Μιχαλοπούλου, «Ο Μακεδονομάχος Ιωάννης Σαμαράς (1878-1911) από την Βησσοτσάνη (σημερινό Ξηροπόταμο) Δράμας», *Γ' Επιστημονική Συνάντηση: Η Δράμα και η περιοχή της: Ιστορία και Πολιτισμός, Δήμος Δράμας*, σ. 621)

ΜΑΤΑΡΤΖΗΣ (ΜΑΝΔΡΑΤΖΗΣ) ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Ματαρτζής (Μανδρατζής) από τον Ξηροπόταμο της Δράμας στη διάρκεια του Αγώνα διητέλεσε μέλος της ομάδας κρούσης του Ξηροποτάμου. Επίσης έδρασε πιθανότατα ως οδηγός και ως Σύνδεσμος.

(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 481. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162. Καπετανάκη-Ακρίτα, *ό.π.*, σ. 36)

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ Γ.

Ο Γ. Μαυρουδής γεννήθηκε στον Ξηροπόταμο και στον Μακεδονικό Αγώνα έδρασε ως μέλος της ομάδας εκδικητών.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162. Καπετανάκη-Ακρίτα, *ό.π.*, σ. 36)

ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο παπα-Δημήτριος γεννήθηκε στον Ξηροπόταμο του Νομού Δράμας. Στη διάρκεια του Αγώνα διητέλεσε ταμίας της Επιτροπής Αμύνης.

(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 480. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162)

ΠΑΠΑΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΗΤΡΟΥΣΗΣ

Ο παπα-Ευάγγελος Μητρούσης γεννήθηκε στον Ξηροπόταμο και στον Μακεδονικό Αγώνα έδρασε ως μέλος της ομάδας εκδικητών.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162. Καπετανάκη-Ακρίτα, *ό.π.*, σ. 36)

ΠΑΠΑΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

Ο εφημέριος Ευάγγελος καταγόταν από τον Ξηροπόταμο και στη διάρκεια του Β' Βαλκανικού Πολέμου υπέστη φρικτά βασανιστήρια από τις βουλγαρικές δυνάμεις κατοχής, αρνούμενος να αποκηρύξει την Ορθοδοξία.

(Πασχαλίδη Δημητρίου, *ό.π.*, σσ. 52, 53)

ΡΟΪΝΤΑ ΛΟΥΣΗ

Η Λούση Ροϊντα ή κατ' άλλες πηγές Ηλιάδου Ροϊντα καταγόταν από τον Ξηροπόταμο και έδρασε ως Σύνδεσμος, ως οπλομεταφορέας και ως μεταφορέας της μυστικής αλληλογραφίας. Κυκλοφορούσε πάντοτε ένοπλη και ήταν γνωστή ως η Ροϊντα η καπετάνισσα.

(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 481. Αγγελική Χ. Κιούρτση Μιχαλοπούλου, «Ο Μακεδονομάχος Ιωάννης Σαμαράς (1878-1911) από την Βησσοτσάνη (σημερινό Ξηροπόταμο) Δράμας», *Γ' Επιστημονική Συνάντηση: Η Δράμα και η περιοχή της: Ιστορία και Πολιτισμός, Δήμος Δράμας*, σ. 621)

ΣΑΜΑΡΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Σαμαράς γεννήθηκε στον Ξηροπόταμο της Δράμας το 1878. Ήταν γιος προκρίτου. Ενόσω σπούδαζε στο γυμνάσιο των Σερρών μύηθηκε στον Αγώνα.

Μάλιστα ήταν και συμμαθητής με τον καπετάν Δούκα. Γνώριζε πολύ καλά την γαλλική και την τουρκική γλώσσα. Νυμφεύθηκε την Γλυκερία Καλαϊτζή από την Πετρούσα, με την οποία απέκτησαν τέσσερα παιδιά. Σύμφωνα με τον κώδικα «της εν Βησσοτσάνη Ιεράς Εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου», διορίστηκε Εφορεπίτροπος της κοινοτικής εκκλησίας με ανανεώσιμη ετήσια θητεία στις 2 Φεβρουαρίου του 1906 από τον Μητροπολίτη Χρυσόστομο για να μεριμνά «ως προς την επισκευήν του Σχολείου», τη συντήρηση της εκκλησίας κ.ά. Παράλληλα όμως από αυτή τη θέση ανέπτυξε και εθνική δράση, γιατί χρησιμοποιούσε τα χρήματα για την ενίσχυση των απόρων συγχωριανών του που ήταν επιρρεπείς στη δράση της βουλγαρικής προπαγάνδας. Επιπλέον είχε διοριστεί πρόεδρος της Επιτροπής Αμύνης από τον Μητροπολίτη Χρυσόστομο Δράμας. Επιπροσθέτως, σύμφωνα με τον Ανεστόπουλο, το σπίτι του χρησιμοποιούνταν ως κατάλυμα για τους διερχόμενους αντάρτες, ως οπλαποθήκη και ως εκπαιδευτήριο για την εξάσκηση των νέων στα όπλα. Βρισκόταν σε σύγκρουση και με τις τουρκικές αρχές, εξαιτίας των οποίων έχασε και τη ζωή του στις 6 Σεπτεμβρίου του 1911. Για τη συνεισφορά του στις εθνικές υποθέσεις τιμήθηκε από την ελληνική πολιτεία με το «Αναμνηστικόν

Μετάλλιον του Μακεδονικού Αγώνος» και αναγνωρίστηκε ως Πράκτορας Γ΄ τάξης.

(Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 3628. Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β΄, σσ. 480-482. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162. Αγγελική Χ. Κιούρτση Μιχαλοπούλου, «Ο Μακεδονομάχος Ιωάννης Σαμαράς (1878-1911) από την Βησοσοτσάνη (σημερινό Ξηροπόταμο) Δράμας», *Γ΄ Επιστημονική Συνάντηση: Η Δράμα και η περιοχή της: Ιστορία και Πολιτισμός, Δήμος Δράμας*, σσ. 617-629)

ΣΟΛΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο Νικόλαος Σολάκης γεννήθηκε στον Ξηροπόταμο και στον Μακεδονικό Αγώνα έδρασε ως μέλος της ομάδας εκδικητών. Ενδεχομένως να έδρασε ως οδηγός και ως Σύνδεσμος.

(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β΄, σ. 481. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162. Αγγελική Χ. Κιούρτση Μιχαλοπούλου, «Ο Μακεδονομάχος Ιωάννης Σαμαράς (1878-1911) από την Βησοσοτσάνη (σημερινό Ξηροπόταμο) Δράμας», *Γ΄ Επιστημονική Συνάντηση: Η Δράμα και η περιοχή της: Ιστορία και Πολιτισμός, Δήμος Δράμας*, σ. 621)

ΣΤΑΪΜΕΝΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Σταϊμενίδης καταγόταν από τον Ξηροπόταμο του Νομού Δράμας. Στη διάρκεια του Αγώνα διετέλεσε πρόεδρος της Επιτροπής Αμύνης του Ξηροποτάμου, διορισμένος από τον Μητροπολίτη Χρυσόστομο.

(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β΄, σσ. 480, 481. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162. Καπετανάκη-Ακρίτα, *ό.π.*, σ. 36)

ΤΟΤΣΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ο Θεόδωρος Τότσιος γεννήθηκε στον Ξηροπόταμο και στον Μακεδονικό Αγώνα έδρασε ως μέλος της ομάδας εκδικητών. Ίσως να έδρασε ως οδηγός και ως Σύνδεσμος.

(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β΄, σ. 481. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162. Καπετανάκη-Ακρίτα, *ό.π.*, σ. 36)

ΤΡΕΓΚΟΣ ΗΛΙΑΣ

Ο Ηλίας Τρέγκος γεννήθηκε στον Ξηροπόταμο και στον Μακεδονικό Αγώνα έδρασε ως μέλος της ομάδας εκδικητών. Πιθανότατα να έδρασε ως οδηγός και ως Σύνδεσμος.

(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β΄, σ. 481. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162)

ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ Ε.

Ο Ε. Φιλίππιδης γεννήθηκε στον Ξηροπόταμο και στον Μακεδονικό Αγώνα έδρασε ως μέλος της ομάδας εκδικητών.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 162. Καπετανάκη-Ακρίτα, *ό.π.*, σ. 35)

ΟΞΥΑ

ΣΑΡΑΦΗΣ ΑΛΕΞΙΟΣ

Ο Αλέξιος Σαράφης καταγόταν από την Οξυά της Δράμας και συμμετείχε στον αγώνα για τη Μακεδονία ως Πράκτορας Β΄ τάξης.

(Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 3656)

ΠΑΓΟΝΕΡΙ

ΒΛΑΧΟΣ (ΜΟΝΙΟΣ) ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ο Αθανάσιος Βλάχος ή Μόνιου από το Παγονέρι Δράμας κατά τη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα υπηρέτησε ως Οπλίτης στο σώμα του Καπετάν Δούκα. Έλαβε μέρος στις μάχες της Πίρσιοβας και της Μικρόπολης. Δολοφονήθηκε μεταξύ των χωριών Λειβαδακίου-Αχλαδιάς την 26^η Οκτωβρίου 1913 (κατ' άλλη πηγή το 1908) σε ενέδρα από κομιτατζήδες. Το κεφάλι του αποκόπηκε από το σώμα του και περιφέρθηκε καρφωμένο σε έναν πάσσαλο σε χωριά της Βουλγαρίας.

(Αρχείο ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Β-247. Μόνιου Ιωάννη, *Τρεις (3) Κοινοτικές Εκθέσεις για την Ιστορία του Παγονερίου Ν. Δράμας*, Δράμα, Μορφωτικός και Πολιτιστικός σύλλογος Παγονερίου Ν. Δράμας, 2001, σ. 23)

ΔΙΑΤΣΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ

Ο Στέφανος Διάτσος καταγόταν από το Παγονέρι Δράμας και δολοφονήθηκε μέσα στο σπίτι του διότι κατά τη βάπτισή ενός παιδιού, στην οποία έγινε ανάδοχος, τελέστηκε το μυστήριο από Έλληνα Πατριαρχικό ιερέα. Το πτώμα του πετάχτηκε στο Νέστο ποταμό.

(Μόνιου, *ό.π.*, σ. 22)

ΚΕΖΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Κέζος από το Παγονέρι Δράμας δολοφονήθηκε στο χωριό Λειβαδάκι και το πτώμα του μεταφέρθηκε προς παραδειγματισμόν των υπολοίπων συγχωριανών του έξω από το Παγονέρι, αφού ο ίδιος είχε αρνηθεί επανειλημμένα να προσχωρήσει στην Εξαρχία.

(Μόνιου, *ό.π.*, σ. 22)

ΠΕΝΤΣΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Πέντσας γεννήθηκε στο Παγονέρι της Δράμας και αγωνίστηκε ως Οπλίτης στο σώμα του Κ. Νταή (Τσάρα) από τον Σεπτέμβριο του 1906 έως τον Αύγουστο του 1907.

(Αρχείο ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Π-403)

ΠΕΝΤΣΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Πέντσας, γιος του Χρήστου Πέντσα, συνελήφθη το 1903 από τις τουρκικές αρχές και καταδικάστηκε σε τρίμηνη φυλάκιση, επειδή εκδίωξε Βούλγαρους σχισματικούς από την εκκλησία του χωριού. Κατά το εν λόγω επεισόδιο Βούλγαρος σχισματικός ονόματι Αντώνιος Δόγκωφ επιχείρησε κατά τη διάρκεια της θείας λειτουργίας να ψάλλει τον απόστολο στα βουλγαρικά. Ακολούθησε συμπλοκή μέσα στην εκκλησία μεταξύ των παρευρισκομένων Βουλγαριζόντων και Ελλήνων πατριαρχικών. Το γεγονός μπορεί να ερμηνευθεί ως ξέσπασμα, αφού οι Βούλγαροι είχαν επιβάλλει παρά τη θέληση μεγάλου μέρους των κατοίκων να ιεραουργούν εναλλάξ σχισματικός και πατριαρχικός ιερέας και να τελούνται οι ακολουθίες και στη βουλγαρική. Οι τουρκικές αρχές, στην προσπάθειά τους να τιθασεύσουν τα πάθη, επέβαλαν το κλείσιμο της εκκλησίας, η οποία παρέμεινε κλειστή επί επτά χρόνια.

(Μόνιου, *ό.π.*, σ. 21)

ΤΑΣΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ο Θεόδωρος Τάσιος, εύπορος προεστός από το Παγονέρι, δολοφονήθηκε διά πυροβολισμού τον Αύγουστο του 1904 από τους Ιωάννη Κόλικά και Σμίλιο Πέτρο, κατοίκους επίσης του χωριού που είχαν προσχωρήσει στις τάξεις των σχισματικών. Η αιτία ήταν η βαθειά προσήλωσή του στην Ορθοδοξία και τον Ελληνισμό εν γένει, δεδομένου ότι ήταν και ψάλτης της εκκλησίας. Συνήθιζε να εκσφενδονίζει απειλές και να σατυρίζει τη βουλγαρική Εξαρχία, γι' αυτό και είχε γεννήσει το μίσος των σχισματικών συγχωριανών του. Υπήρξε και μία άλλη ανεπιτυχής απόπειρα δολοφονίας εναντίον του από τους ίδιους διά πυροβολισμού πάλι. Οι δολοφόνοι του ύστερα από την αποτρόπαια πράξη έγιναν κομιτατζήδες.

(Μόνιου, *ό.π.*, σ. 21)

ΤΣΙΛΙΓΓΙΡΗ ΠΕΤΡΑ

Η Πέτρα Τσιλιγγίρη καταγόταν από το Παγονέρι και κατά τον Μακεδονικό Αγώνα έδρασε ως πληροφοριοδότηρα υποκλέπτοντας πληροφορίες για προμελετημένες επιχειρήσεις των κομιτατζήδων κατά του Παγονερίου.

(Μόνιου, *ό.π.*, σ. 23)

ΠΕΡΙΘΩΡΙ

ΑΒΡΙΩΝΗΣ (ΑΒΡΙΩΝΙΔΗΣ) ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Μακεδονομάχος Ιωάννης Αβριωνίδης (Αβριώνης) γεννήθηκε το 1887 και καταγόταν από το Περιθώρι της Δράμας. Έδρασε ως Οπλίτης και Σύνδεσμος του προξενείου Σερρών με σώματα Μακεδονομάχων, τα οποία δρούσαν στον τόπο καταγωγής του. Δολοφονήθηκε από Βουλγάρους.

(Αρχειό ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Α-2)

ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Γεωργιάδης ήταν Εφοροεπίτροπος του Περιθωρίου Δράμας επιφορτισμένος με τη φροντίδα των τοπικών ελληνικών σχολείων. Μαζί με τους υπολοίπους Εφοροεπίτροπους λάμβαναν χρήματα από τα ελληνικά προξενεία για την ενίσχυση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

(1903 ΑΑΚ/ΣΤ, 120, 6/3/1905)

ΖΙΩΓΑΣ

Ο Εφοροεπίτροπος Ζιώγας (άγνωστο το πλήρες όνομα) καταγόταν πιθανότατα από το Περιθώρι της Δράμας. Μαζί με άλλους Εφοροεπίτροπους λάμβαναν χρήματα από τα ελληνικά προξενεία Θεσσαλονίκης και Μοναστηρίου για να ενισχύουν τα τοπικά ελληνικά σχολεία.

(1903 ΑΑΚ/ΣΤ, 120, 6/3/1905)

ΙΩΑΝΝΟΥ ΗΛΙΑΣ

Ο Ηλίας Ιωάννου ήταν εφοροεπίτροπος στο Περιθώρι της Δράμας. Επιφορτισμένος μαζί με άλλους συντοπίτες του να μεριμνά για την εύρυθμη λειτουργία των εκεί ελληνικών σχολείων, λάμβανε χρήματα που τα ελληνικά προξενεία Θεσσαλονίκης και Μοναστηρίου συγκέντρωναν για τον σκοπό αυτό.

(1903 ΑΑΚ/ΣΤ, 120, 6/3/1905)

ΝΑΚΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο Νικόλαος Νάκου ήταν Εφοροεπίτροπος στο Περιθώρι της Δράμας. Μαζί με

άλλους συντοπίτες του φρόντιζε για την καλή λειτουργία των ελληνικών σχολείων, τα οποία ενίσχυαν με χρήματα τα οποία τους χορηγούσαν τα ελληνικά προξενεία Μοναστηρίου και Θεσσαλονίκης.

(1903 ΑΑΚ/ΣΤ, 120, 6/3/1905)

ΠΕΤΡΟΥΣΣΑ

ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ

Ο Άγγελος Βαλαβάνης καταγόταν από την Πετρούσσα της Δράμας και έδρασε ως Πράκτορας Β΄ τάξης. Οργάνωσε ένα ευρύτατο δίκτυο πληροφοριών σε όλη τη Βόρεια Δράμα, βοηθώντας έτσι ουσιαστικά στη διεξαγωγή του Αγώνα στην περιοχή.

(Αρχειό ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Β-50)

ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ ΓΙΟΒΑΝΗΣ

Ο Γιοβάνης Βαλαβάνης καταγόταν από την Πετρούσσα και ήταν αδελφός του δολοφονηθέντος Αθανασίου Βαλαβάνη. Σύμφωνα με ιδιόχειρες σημειώσεις του καπετάν Τσάρα, το 1905 μετείχε ως πρώτο μέλος της Επιτροπής Άμυνας.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 163)

ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ ΠΕΤΡΟΣ

Ο Πέτρος Βαλαβάνης καταγόταν από την Πετρούσσα της Δράμας και έδρασε ως Πράκτορας Β΄ τάξης. Κατά πρώτον διετέλεσε πρόεδρος της Επιτροπής Αμύνης της Πετρούσσας και βοήθησε στην οργάνωση δικτύου πληροφοριοδοτών στη Βόρεια Δράμα. Επίσης ήταν υπεύθυνος για τη μεταφορά πολεμικού υλικού στις ανταρτικές ομάδες καθώς και για τη φύλαξη του οπλισμού σε κρύπτες και σε μέρη, όπου δεν υπήρχε κίνδυνος ανακάλυψής τους από τον εχθρό.

(Αρχειό ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Β-40. Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β΄, σ. 469. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 164)

ΒΟΛΑΚΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Βολακλής καταγόταν από την Πετρούσσα της Δράμας και έδρασε ως Πράκτορας Γ΄ τάξης.

(Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 401. Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β΄, σ. 471. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 163)

ΒΩΛΑΚΛΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ο Θεόδωρος Βωλακλής γεννήθηκε στην Πετρούσσα. Στη διάρκεια του Αγώνα έδρασε ως μέλος της ομάδας εκτελεστών της Πετρούσσας. Επιπλέον ήταν οδηγός και Σύνδεσμος.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 163)

ΓΑΪΔΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

Ο Αντώνιος Γαϊδάς καταγόταν από την Πετρούσσα. Δολοφονήθηκε από κομιτατζήδες στις 6 Ιουνίου 1906, εξαιτίας της άρνησής του να προσχωρήσει στη βουλγαρική Εξαρχία.

(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β΄, σ. 471)

ΓΕΝΙΚΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ

Ο Άγγελος Γενίκης καταγόταν από την Πετρούσσα της Δράμας και έδρασε ως Πράκτορας Γ΄ τάξης στο τμήμα πληροφοριών και κατασκοπείας του Εθνικού Κέντρου Καβάλας.

(Αρχειό ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Γ-81)

ΔΙΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο Γεώργιος Δίνος γεννήθηκε στην Πετρούσσα, έλαβε μέρος και τραυματίστηκε σε συμπλοκή κατά των Βουλγάρων.

(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β΄, σ. 471)

ΚΑΪΔΑΣ (ΓΚΑΪΔΑΣ) ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ο Αθανάσιος Καϊδάς ή Γκαϊδάς από την Πετρούσσα στη διάρκεια του Αγώνα έδρασε ενισχύοντας τη δράση των Ελλήνων ανταρτών.

(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β΄, σ. 471. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 163)

ΚΑΛΑΪΤΖΗΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

Ο Αριστοτέλης Καλαϊτζής γεννήθηκε στην Πετρούσσα της Δράμας και ήταν αδελφός του Μιλτιάδη και της Γλυκερίας Σαμαρά. Στη διάρκεια του Αγώνα έδρασε ενισχύοντας τη δράση των ελληνικών ανταρτικών σωμάτων. Για τη συνεισφορά του αυτή καταδιώχθηκε από τις βουλγαρικές αρχές κατοχής, συνελήφθη και πέθανε όμηρος στη Βουλγαρία.

(Αγγελική Χ. Κιούρτση Μιχαλοπούλου, «Ο Μακεδονομάχος Ιωάννης Σαμαράς (1878-1911) από την Βησσοτσάνη (σημερινό Ξηροπόταμο) Δράμας», Γ΄ *Επιστημονική Συνάντηση: Η Δράμα και η περιοχή της: Ιστορία και Πολιτισμός, Δήμος Δράμας*, σ. 621)

ΚΑΛΑΪΤΖΗΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ

Ο Μιλτιάδης Καλαϊτζής καταγόταν από την Πετρούσσα της Δράμας και ανέπτυξε δράση ως Πράκτορας Γ΄ τάξης από το 1903 έως το 1908. Ως μέλος της ομάδας εκδικητών εκτέλεσε τον εξαρχικό ιερέα Ι. Παπαϊωάννου καθώς και τον Βουλγαρίζοντα πρόεδρο της Πετρούσσας, Μπίοτσο Τσιάνου.

(Αρχείο ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Κ-730. Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 471. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 163. Αγγελική Χ. Κιούρτση Μιχαλοπούλου, «Ο Μακεδονομάχος Ιωάννης Σαμαράς (1878-1911) από την Βησσοτσάνη (σημερινό Ξηροπόταμο) Δράμας», *Γ' Επιστημονική Συνάντηση: Η Δράμα και η περιοχή της: Ιστορία και Πολιτισμός, Δήμος Δράμας*, σ. 621)

ΚΕΤΣΟΥΡΑ ΕΛΕΝΗ

Η Ελένη Κετσούρα καταγόταν από την Πετρούσσα του Νομού Δράμας και δολοφονήθηκε στις 6 Ιουνίου 1906 από κομιτατζήδες, επειδή αρνήθηκε να προσχωρήσει στην Εξαρχία. (Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 471)

ΚΟΤΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ο Θεόδωρος Κότιος καταγόταν από την Πετρούσσα της Δράμας και έδρασε ως Πράκτορας Γ' τάξης στο τμήμα πληροφοριών και κατασκοπείας του Εθνικού Κέντρου Καβάλας. (Αρχείο ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Κ-195)

ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Κουντουράς γεννήθηκε στην Πετρούσσα. Δολοφονήθηκε από κομιτατζήδες στις 8 Ιουλίου του 1906. (Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σσ. 470, 472)

ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΜΙΧΑΗΛ

Ο Μιχαήλ Λαζαρίδης καταγόταν από την Πετρούσσα. Κατά τη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα έδρασε ως μέλος της ομάδας εκτελεστών της Πετρούσσας. Επιπλέον ήταν οδηγός και Σύνδεσμος. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 163)

ΜΑΔΕΜΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο Νικόλαος Μαδεμλής γεννήθηκε στην Πετρούσσα της Δράμας. Στη διάρκεια του Αγώνα ήταν ο φόβος και ο τρόμος των Βουλγάρων. Κυκλοφορούσε πάντοτε με δύο περίστροφα και έδρασε ως οπλομεταφορέας. Ήταν

ακόμη μέλος της ομάδας εκτελεστών και τις νύχτες ενίσχυε τη δράση των Ελλήνων ανταρτών. Το 1941 ξυλοκοπήθηκε άγρια από τους άνδρες του βουλγαρικού στρατού. Ο γιος του πέθανε διά ξυλο-

δαρμού και ο ανιψιός του Άγγελος Μαδεμλής έπεσε μαχόμενος στη Μικρασιατική εκστρατεία ως υπολοχαγός του ελληνικού στρατού.

(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 471, 472, 473. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 163)

ΜΑΝΔΕΛΗΣ (ΜΑΔΕΜΛΗΣ) ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Μανδέλης καταγόταν από την Πετρούσσα. Μετά τη δολοφονία του Αθανασίου Βαλαβάνη ανέλαβε καθήκοντα προέδρου. Δολοφονήθηκε στις 6 Ιουλίου του 1906 από κομιτατζήδες, γιατί ανέτρεπε τις προσπάθειες της βουλγαρικής προπαγάνδας να εκσλαβίσει τους κατοίκους της Πετρούσσας. (Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σσ. 470, 471. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 163)

ΜΑΡΙΝΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο Γεώργιος Μαρινίδης καταγόταν από την Πετρούσσα της Δράμας και συνέδραμε τις ελληνικές ανταρτικές ομάδες ως Πράκτορας Γ' τάξης. Εκτελέστηκε από Βουλγάρους στις 6 Ιουνίου 1906, επειδή αρνήθηκε να προσχωρήσει στην Εξαρχία. (Αρχείο ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Μ-727. Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 471)

ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Ο παπα-Θανάσης γεννήθηκε στην Πετρούσσα του Νομού Δράμας. Στη διάρκεια του Αγώνα διετέλεσε ταμίας της Επιτροπής Αμύνης της Πετρούσσας. (Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 469. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 163)

ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Παπαθανασίου καταγόταν από την Πετρούσσα του Νομού Δράμας και στη διάρκεια του Αγώνα έδρασε ως μέλος της ομάδας εκτελεστών της Πετρούσσας. Επιπλέον ήταν οδηγός και Σύνδεσμος. (Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 163)

ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο δάσκαλος Νικόλαος Παπαναστασίου καταγόταν από την Πετρούσσας της Δράμας και διετέλεσε γραμματέας της Επιτροπής Αγώνα. (Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σ. 469. Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 163)

ΠΑΥΛΙΔΗΣ ΣΤΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ο αγροφύλακας Στογιάννης Παυλίδης από την Πετρούσσα στη διάρκεια του Αγώνα έλαβε μέρος σε συμπλοκή κατά

των Βουλγάρων το 1907.

(Ανεστοπούλου, *ό.π.*, τ. Β', σσ. 471, 472)

ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ο Αθανάσιος Παπαστεργίου γεννήθηκε στην Πετρούσσα και ανήκε στην ομάδα εκτελεστών. Επίσης έδρασε ως οδηγός και Σύνδεσμος.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 163)

ΣΑΜΑΡΑ ΓΛΥΚΕΡΙΑ

Η Γλυκερία Σαμαρά καταγόταν από την Πετρούσσα και στον Μακεδονικό Αγώνα ενίσχυσε τη δράση των Ελλήνων ανταρτών. Ήταν αδελφή των Μακεδονομάχων Μιλτιάδη και Αριστοτέλη Καλαϊτζή και σύζυγος του δολοφονηθέντος Μακεδονομάχου Ιωάννη Σαμαρά από τον Ξηροπόταμο.

(Καπετανάκη-Ακρίτα, *ό.π.*, σ. 35. Αγγελική Χ. Κιούρτση Μιχαλοπούλου, «Ο Μακεδονομάχος Ιωάννης Σαμαράς (1878-1911) από την Βησσοτσάνη (σημερινό Ξηροπόταμο) Δράμας», *Γ' Επιστημονική Συνάντηση: Η Δράμα και η περιοχή της: Ιστορία και Πολιτισμός, Δήμος Δράμας*, σ. 621)

ΤΕΡΝΕΚΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ο Αθανάσιος Τερνεκτής γεννήθηκε στην Πετρούσσα της Δράμας και έδρασε ως Πράκτορας Γ' τάξης εκτελώντας εντολές του τμήματος πληροφοριών και κατασκοπείας του Κέντρου Καβάλας.

(Αρχείο ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Τ-110)

ΤΣΙΑΜΕΤΖΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο Γεώργιος Τσιαμετζής από την Πετρούσσα της Δράμας στη διάρκεια του Αγώνα ανήκε στην ομάδα εκτελεστών της Πετρούσσας. Επιπλέον ήταν οδηγός και Σύνδεσμος.

(Πασχαλίδη, *ό.π.*, σ. 163)

ΠΡΟΣΟΤΣΑΝΗ

ΑΓΩΓΙΑΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

Ο Απόστολος Αγωγιάτης καταγόταν από την Προσοτσάνη της Δράμας και έδρασε ως Πράκτορας Γ' τάξης. Ανήκε στο τμήμα ενόπλων του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης.

(Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 21. Βουλτσιάδη, *Η Προσωτσάνη μέσα από την Ιστορία: Τα γεγονότα στην Ανατολική Μακεδονία 1450-1994: Ο Μακεδονικός Αγώνας – Οι τρεις Βουλγαρικές Κατοχές – Η Αντίσταση – Ο Εμφύλιος*, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΑΛΒΑΝΟΣ Π.

Ο Π. Αλβανός καταγόταν από την Προσοτσάνη και ανήκε στο τμήμα ενόπλων του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης. (Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΑΣΤΕΡΙΑΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο Νικόλαος Αστεριάδης από την Προσοτσάνη ήταν δάσκαλος του σχολείου και υπήρξε μέλος του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης, που ιδρύθηκε ως παραφυάδα της «Φιλομούσου Αδελφότητας Ηούς» με σκοπό την εξασθένηση της βουλγαρικής προπαγάνδας στην περιοχή, κατόπιν παρότρυνσης του τότε Μητροπολίτη Δράμας Χρυσοστόμου. (Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σ. 86)

ΑΣΤΕΡΙΑΔΗΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ

Ο Περικλής Αστεριάδης γεννήθηκε πιθανώς στην Προσοτσάνη. Υπήρξε πρωτοπόρος της αντιστάσεως στην περιφέρεια Σερρών. (Κωνσταντίνου Χιώλου, *Το πολυθρύλητο Μελένικο και ο Αναστάσιος Πολυζωίδης*, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, Θεσσαλονίκη 2004, σ. 22)

ΒΑΝΗΣ Γ.

Ο Γ. Βάνης καταγόταν από την Προσοτσάνη και η δράση του ξεκινά με την ορκωμοσία του ως μέλους του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης στις 21 Νοεμβρίου 1902 από τον αρχιδιάκονο Θεμιστοκλή, έπειτα πρώτο Μητροπολίτη Φιλίππων Νεαπόλεως και Θάσου με το όνομα Χρυσόστομος και μετέπειτα Αρχιεπίσκοπο Αθηνών. Η οργάνωση ιδρύθηκε ως παραφυάδα της «Φιλομούσου Αδελφότητας Ηούς» με σκοπό την εξασθένηση της βουλγαρικής προπαγάνδας στην περιοχή, με παρότρυνση του Μητροπολίτη Δράμας Χρυσοστόμου. (Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΒΕΡΓΙΔΗΣ ΠΑΣΧΑΛΗΣ

Ο Πασχάλης Βεργίδης καταγόταν από την Προσοτσάνη του Νομού Δράμας και έδρασε ως Οπλίτης. Συνεργάστηκε με τον οπλαρχηγό Αντώνη στην περιφέρεια Ζίχνης και Σερρών. Αργότερα τέθηκε υπό τις διαταγές του οπλαρχηγού Πέου και συμμετείχε σε επιχειρήσεις μαζί του. Το Μάιο του 1905, μετά από προδοτική ενέργεια του Δ. Κεφαλά, συνελήφθη και φυλακίσθηκε για ένα χρόνο. Μετά την αποφυλακισή του συνέχισε την εθνική του δράση. (Αρχείο ΔΕΠΙΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Β-130. Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σ. 86)

ΒΛΑΧΟΣ Θ

Ο Θ. Βλάχος καταγόταν από την Προσοτσάνη και ανήκε στο τμήμα ενόπλων του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης. (Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σ. 86)

ΒΛΑΧΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΣ

Ο Φίλιππος Βλάχος από την Προσοτσάνη ανήκε στο τμήμα ενόπλων του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης. (Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σ. 86)

ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Βογιατζής, που καταγόταν από την Προσοτσάνη, ήταν γιος του Ιωάννη Βογιατζή και πρώτος εξάδελφος του προέδρου του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης Λεωνίδα Βουλτσιάδη. Ορκίστηκε ως μέλος του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης στις 21 Νοεμβρίου 1902 από τον τότε αρχιδιάκονο Θεμιστοκλή, μετέπειτα πρώτο Μητροπολίτη Φιλίππων Νεαπόλεως και Θάσου με το όνομα Χρυσόστομος και μετέπειτα Αρχιεπίσκοπο Αθηνών (1962-1967). Η οργάνωση ιδρύθηκε ως παραφυάδα της «Φιλομούσου Αδελφότητας Ηούς» με σκοπό την εξασθένηση της βουλγαρικής προπαγάνδας στην περιοχή και παρότρυνση του Μητροπολίτη Δράμας Χρυσοστόμου (μετέπειτα Εθνομάρτυρα Σμύρνης). Στις 22 Νοεμβρίου 1902, δηλαδή μία μέρα μετά τη σύσταση του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης, ο Χρυσόστομος τον κάλεσε και του ανακοίνωσε τον διορισμό του ως δασκάλου στον Βύλακα. Ο πραγματικός λόγος όμως της παρουσίας του εκεί ήταν να επιτηρεί το Κέντρο Δράσεως Βύλακα. Ανήκε στο ένοπλο τμήμα της οργάνωσης. (Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Βογιατζής από την Προσοτσάνη ορκίστηκε ως μέλος του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης στις 21 Νοεμβρίου 1902 από τον τότε αρχιδιάκονο Θεμιστοκλή, μετέπειτα πρώτο Μητροπολίτη Φιλίππων Νεαπόλεως και Θάσου με το όνομα Χρυσόστομος και μετέπειτα Αρχιεπίσκοπο Αθηνών (1962-1967). Η οργάνωση ιδρύθηκε ως παραφυάδα της «Φιλομούσου Αδελφότητας Ηούς» με σκοπό την εξασθένηση της βουλγαρικής προπαγάνδας στην περιοχή, με παρότρυνση του Μητροπολίτη Δράμας Χρυσοστόμου (μετέπειτα Εθνομάρτυρα Σμύρνης). (Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΒΟΓΙΑΝΤΖΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

Ο Χρήστος Βογιαντζής καταγόταν από την Προσοτσάνη της Δράμας και αγωνίστηκε ως Οπλίτης. (Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 390)

ΒΟΖΙΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Βοζίκης από την Προσοτσάνη ανήκε στο τμήμα ενόπλων του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης. (Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σ. 86)

ΒΟΥΛΤΣΙΑΔΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ

Ο Λεωνίδας Βουλτσιάδης καταγόταν από την Προσοτσάνη του Νομού Δράμας και έδρασε ως Πράκτορας Γ΄ τάξης. (Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 427)

ΔΩΔΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ

Ο Στέφανος Δώδος εκ Προσοτσάνης ήταν αδελφός του Ιωάννη Βογιατζή και ορκίστηκε ως μέλος του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης στις 21 Νοεμβρίου 1902 από τον τότε αρχιδιάκονο Θεμιστοκλή, μετέπειτα πρώτο Μητροπολίτη Φιλίππων Νεαπόλεως και Θάσου με το όνομα Χρυσόστομος και μετέπειτα Αρχιεπίσκοπο Αθηνών (1962-1967). Η οργάνωση ιδρύθηκε ως παραφυάδα της «Φιλομούσου Αδελφότητας Ηούς» με σκοπό την εξασθένηση της βουλγαρικής προπαγάνδας στην περιοχή, με παρότρυνση του Μητροπολίτη Δράμας Χρυσοστόμου (μετέπειτα Εθνομάρτυρα Σμύρνης). (Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΖΑΜΠΑΣ Σ.

Ο Σ. Ζάμπας από την Προσοτσάνη ανήκε στο τμήμα ενόπλων του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης. (Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σ. 86)

ΖΗΚΟΣ Α.

Ο Α. Ζήκος από την Προσοτσάνη ανήκε στο τμήμα ενόπλων του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης. (Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΘΩΜΑΣ

Ο Θωμάς Καραγιάννης καταγόταν από

την Προσοτσάνη και ανήκε στο τμήμα ενόπλων του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ ΑΝ.

Ο Αν. Καραγκιόζης γεννήθηκε στην Προσοτσάνη και ανήκε στο τμήμα ενόπλων του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΚΑΡΑΪΣΚΟΣ Γ.

Ο Γ. Καραϊσκος από την Προσοτσάνη ορκίστηκε ως μέλος του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης στις 21 Νοεμβρίου 1902 από τον τότε αρχιεπίσκοπο Θεμιστοκλή. Η οργάνωση ιδρύθηκε ως παραφυάδα της «Φιλομούσου Αδελφότητας Ηούς» με σκοπό την εξασθένιση της βουλγαρικής προπαγάνδας στην περιοχή, με παρότρυνση του Μητροπολίτη Δράμας Χρυσοστόμου.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΚΑΡΑΪΣΚΟΣ Ν.

Ο Ν. Καραϊσκος από την Προσοτσάνη ορκίστηκε ως μέλος του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης στις 21 Νοεμβρίου 1902 από τον τότε αρχιεπίσκοπο Θεμιστοκλή. Η οργάνωση ιδρύθηκε ως παραφυάδα της «Φιλομούσου Αδελφότητας Ηούς» με σκοπό την εξασθένιση της βουλγαρικής προπαγάνδας στην περιοχή, ύστερα από παρότρυνση του Μητροπολίτη Δράμας Χρυσοστόμου.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Κατσιγιάννης από την Προσοτσάνη συμμετείχε στο Κέντρο Δράσεως Προσοτσάνης κρύβοντας όπλα σε ειδικές κρυψώνες στο χάνι του, τα οποία μετά έδινε αναλόγως σε διαφόρους μαχητές της περιοχής.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σ. 92)

ΚΟΜΠΑΚΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ο Βασίλειος Κομπάκης γεννήθηκε στην Προσοτσάνη. Φονεύθηκε από τους κομιτατζήδες ως πατριώτης μαζί με τη σύζυγό του.
(Ράπτη, *ό.π.*, σ. 484)

ΚΟΜΠΑΚΗ

Η Κομπάκη, αγνώστου ονόματος, γεννήθηκε πιθανώς στην Προσοτσάνη. Φονεύθηκε από κομιτατζήδες ως πατριώτισσα μαζί με τον σύζυγό της.
(Ράπτη, *ό.π.*, σ. 484)

ΚΟΜΠΑΚΗΣ ΠΕΤΡΟΣ

Ο Πέτρος Κομπάκης γεννήθηκε στην Προσοτσάνη. Φονεύθηκε από τους κομιτατζήδες ως πατριώτης μαζί με τη σύζυγό του.
(Ράπτη, *ό.π.*, σ. 484)

ΛΙΑΜΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ο Βασίλειος Λιάμης από την Προσοτσάνη ορκίστηκε ως μέλος του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης στις 21 Νοεμβρίου 1902 από τον τότε αρχιεπίσκοπο Θεμιστοκλή, έπειτα πρώτο Μητροπολίτη Φιλίππων Νεαπόλεως και Θάσου με το όνομα Χρυσόστομος και μετέπειτα Αρχιεπίσκοπο Αθηνών (1962-1967). Η οργάνωση ιδρύθηκε ως παραφυάδα της «Φιλομούσου Αδελφότητας Ηούς» με σκοπό την εξασθένιση της βουλγαρικής προπαγάνδας στην περιοχή, με παρότρυνση του τότε Μητροπολίτη Δράμας Χρυσοστόμου.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΛΙΑΜΗΣ ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Ο Αγαμέμνων Λιάμης καταγόταν από την Προσοτσάνη και ανήκε στο τμήμα ενόπλων του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΜΑΚΡΗΣ ΑΔΑΜΟΣ

Ο Αδάμος Μακρής καταγόταν από την Προσοτσάνη και υπήρξε ταμίας του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης, που ιδρύθηκε ως παραφυάδα της «Φιλομούσου Αδελφότητας Ηούς» με σκοπό την εξασθένιση της βουλγαρικής προπαγάνδας στην περιοχή, με παρότρυνση του Μητροπολίτη Δράμας Χρυσοστόμου.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σ. 86)

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ο Βασίλειος Μαυρουδής γεννήθηκε στην Προσοτσάνη και ορκίστηκε ως μέλος του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης στις 21 Νοεμβρίου 1902 από τον τότε αρχιεπίσκοπο Θεμιστοκλή, έπειτα πρώτο Μητροπολίτη Φιλίππων Νεαπόλεως και Θάσου με το όνομα Χρυσόστομος και μετέπειτα Αρχιεπίσκοπο Αθηνών (1962-1967). Η οργάνωση ιδρύθηκε ως παραφυάδα της «Φιλομούσου Αδελφότητας Ηούς» με σκοπό την εξασθένιση της βουλγαρικής προπαγάνδας στην περιοχή, με παρότρυνση του Μητροπολίτη Δράμας Χρυσοστόμου.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ Μ.

Ο Μ. Μαυρουδής καταγόταν από την Προσοτσάνη και ανήκε στο τμήμα ενόπλων του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σ. 86)

ΜΗΝΤΑΣ Ε.

Ο Ε. Μήντας γεννήθηκε στην Προσοτσάνη και ανήκε στο τμήμα ενόπλων του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΜΗΤΣΑΣ Δ. ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Μήτσας από την Προσοτσάνη ανήκε στο τμήμα ενόπλων του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΜΗΤΣΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Δημήτριος Μήτσας από την Προσοτσάνη ήταν μέλος του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης, που ιδρύθηκε ως παραφυάδα της «Φιλομούσου Αδελφότητας Ηούς» με σκοπό την εξασθένιση της βουλγαρικής προπαγάνδας στην περιοχή, με παρότρυνση του Μητροπολίτη Δράμας Χρυσοστόμου.
(Βουλτσιάδη *ό.π.*, σ. 87)

ΜΗΤΣΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Μήτσας από την Προσοτσάνη ορκίστηκε ως μέλος του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης στις 21 Νοεμβρίου 1902 από τον τότε αρχιεπίσκοπο Θεμιστοκλή, έπειτα πρώτο Μητροπολίτη Φιλίππων Νεαπόλεως και Θάσου με το όνομα Χρυσόστομος και μετέπειτα Αρχιεπίσκοπο Αθηνών (1962-1967). Η οργάνωση ιδρύθηκε ως παραφυάδα της «Φιλομούσου Αδελφότητας Ηούς» με σκοπό την εξασθένιση της βουλγαρικής προπαγάνδας στην περιοχή, με παρότρυνση του Μητροπολίτη Δράμας Χρυσοστόμου (μετέπειτα Εθνομάρτυρα Σμύρνης).
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΝΑΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο κληρικός Δημήτριος Νάκας καταγόταν από την Προσοτσάνη της Δράμας. Ανέπτυξε δράση ως Πράκτορας Γ΄ τάξης συνεργαζόμενος με τον διευθυντή του ελληνικού προξενείου Καβάλας, Μαυρομάτη, και με τον τότε Μητροπολίτη Δράμας, Χρυσόστομο. Ασκώντας παράλληλα το επάγγελμα του δασκάλου, φρόντιζε να ενισχύει, να φρονιματίζει και να ενθαρρύνει τους Έλληνες κατοίκους της περιφέρειας Δράμας, οι οποίοι καλού-

νταν να αντιμετωπίσουν τις βουλγαρικές προκλήσεις.
(Αρχείο ΔΕΠΑΘΑ, Αρχείο Μ.Α., φ. Ν-141)

ΝΤΑΛΜΠΑΝΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

Ο Απόστολος Νταλμπάντης γεννήθηκε στην Προσοτσάνη και ανήκε στο τμήμα ενόπλων του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο ιερέας Ιωάννης Οικονόμου γεννήθηκε στην Προσοτσάνη και ήταν μέλος του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης, που ιδρύθηκε ως παραφυάδα της «Φιλομούσου Αδελφότητος Ηούς» με σκοπό την εξασθένηση της βουλγαρικής προπαγάνδας στην περιοχή, με παρότρυνση του Μητροπολίτη Δράμας Χρυσοστόμου (μετέπειτα Εθνομάρτυρα Σμύρνης).
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σ. 86)

ΠΑΠΟΥΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο Γεώργιος Παπούλης από την Προσοτσάνη ήταν μέλος του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης, που ιδρύθηκε ως παραφυάδα της «Φιλομούσου Αδελφότητος Ηούς» με σκοπό την εξασθένηση της βουλγαρικής προπαγάνδας στην περιοχή, με παρότρυνση του Μητροπολίτη Δράμας Χρυσοστόμου (μετέπειτα Εθνομάρτυρα Σμύρνης).
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σ. 86)

ΠΑΡΑΣΧΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Παράσχος γεννήθηκε στην Προσοτσάνη και ανήκε στο τμήμα ενόπλων του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΡΑΓΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Ράγιας καταγόταν από την Προσοτσάνη και ήταν μέλος του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης, που ιδρύθηκε ως παραφυάδα της «Φιλομούσου Αδελφότητος Ηούς» με σκοπό την εξασθένηση της βουλγαρικής προπαγάνδας στην περιοχή, με παρότρυνση του Μητροπολίτη Δράμας Χρυσοστόμου.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σ. 86)

ΡΟΥΣΣΟΣ Δ.

Ο Δ. Ρούσσος από την Προσοτσάνη ανήκε στο τμήμα ενόπλων του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΣΑΚΑΡΗΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ

Ο Στέργιος Σακάρης από την Προσοτσάνη ανήκε στο τμήμα ενόπλων του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΣΕΚΕΡΤΖΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ

Ο Αναστάσιος Σεκερτζής συμμετείχε στον Μακεδονικό Αγώνα κρύβοντας στο χάνι του οπλισμό, τον οποίο εν συνεχεία παρέδιδε σε οπλίτες του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης. Ο ίδιος ήταν επίσης και μέλος της προαναφερθείσας οργάνωσης.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σ. 92)

ΣΕΚΕΡΤΖΗΣ Δ.

Ο Δ. Σεκερτζής καταγόταν από την Προσοτσάνη και ανήκε στο τμήμα ενόπλων του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΣΙΝΔΟΝΑΣ ΗΛΙΑΣ

Ο Ηλίας Σινδόνας από την Προσοτσάνη υπήρξε μέλος του Κέντρου Οργάνωσης Προσοτσάνης. Ήταν ο ιδιοκτήτης του τρίτου χανιού που έκρυβε κατ' αρχάς οπλισμό σε ειδικές κρυψώνες μέσα στο χάνι και κατόπιν τον παρέδιδε σε μαχητές της περιοχής.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σ. 92)

ΣΤΑΡΤΣΙΟΒΑΛΗΣ (ΒΛΑΧΤΑΣΗΣ) ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ο Θεόδωρος Σταρτσιόβαλης καταγόταν από την Προσοτσάνη της Δράμας και υπηρέτησε ως Οπλίτης στα σώματα των Δούκα και Τσιάρα στην περιοχή της Δράμας. Υπήρξε στενός συνεργάτης του Μητροπολίτη Θεοδώρητου.
(Επετηρίς, *ό.π.*, α. α. 3895)

ΣΤΟΪΜΕΝΟΥ ΧΑΤΖΗΛΕΩΝΙΔΑΣ

Ο Χατζηλεωνίδας Στοϊμένου από την Προσοτσάνη ορκίστηκε ως μέλος του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης στις 21 Νοεμβρίου 1902 από τον τότε αρχιδιάκονο Θεμιστοκλή, έπειτα πρώτο Μητροπολίτη Φιλίππων Νεαπόλεως και Θάσου με το όνομα Χρυσόστομος και μετέπειτα Αρχιεπίσκοπο Αθηνών (1962-1967). Η οργάνωση ιδρύθηκε ως παραφυάδα της «Φιλομούσου Αδελφότητος Ηούς» με σκοπό την εξασθένηση της βουλγαρικής προπαγάνδας στην περιοχή, με παρότρυνση του Μητροπολίτη Δράμας Χρυσοστόμου.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΤΕΓΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ (ΑΡΚΑΤΕΣ)

Ο Ευστράτιος Τέγος από την Προσοτσάνη ανήκε στο τμήμα ενόπλων του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΤΖΩΡΤΖΗΣ ΑΝ.

Ο Αν. Τζώρτζης από την Προσοτσάνη ανήκε στο τμήμα ενόπλων του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΤΖΩΡΤΖΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ο Σπυρίδων Τζώρτζης γεννήθηκε στην Προσοτσάνη και ορκίστηκε ως μέλος του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης στις 21 Νοεμβρίου 1902 από τον τότε αρχιδιάκονο Θεμιστοκλή, έπειτα πρώτο Μητροπολίτη Φιλίππων Νεαπόλεως και Θάσου με το όνομα Χρυσόστομος και μετέπειτα Αρχιεπίσκοπο Αθηνών (1962-1967). Η οργάνωση ιδρύθηκε ως παραφυάδα της «Φιλομούσου Αδελφότητος Ηούς» με σκοπό την εξασθένηση της βουλγαρικής προπαγάνδας στην περιοχή, με παρότρυνση του Μητροπολίτη Δράμας Χρυσοστόμου.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΤΣΑΛΑΣ ΑΒΡΑΑΜ

Ο Αβραάμ Τσάλας γεννήθηκε στην Προσοτσάνη και ανήκε στο τμήμα ενόπλων του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΦΑΒΡΙΚΑΝΟΣ ΚΙΤΣΟΣ

Ο Κίτσος Φαβρικόνας γεννήθηκε στην Προσοτσάνη και ορκίστηκε ως μέλος του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης από τον τότε αρχιδιάκονο Θεμιστοκλή, έπειτα πρώτο Μητροπολίτη Φιλίππων Νεαπόλεως και Θάσου με το όνομα Χρυσόστομος και μετέπειτα Αρχιεπίσκοπο Αθηνών (1962-1967). Η οργάνωση είχε ιδρυθεί ως παραφυάδα της «Φιλομούσου Αδελφότητος Ηούς» με σκοπό την εξασθένηση της βουλγαρικής προπαγάνδας στην περιοχή, με παρότρυνση του Μητροπολίτη Δράμας Χρυσοστόμου (μετέπειτα Εθνομάρτυρα Σμύρνης).
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)

ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο Νικόλαος Χατζηκωνσταντίνου καταγόταν από την Προσοτσάνη και ανήκε στο τμήμα ενόπλων του Κέντρου Δράσεως Προσοτσάνης.
(Βουλτσιάδη, *ό.π.*, σσ. 86, 87)